

Visi, kuriems iš tikrųjų rūpi religijos ir visuomenės gerovė, remia spaudą pagal savo išgalės. Spaudos kareiviai būtinai reikalingi to remimo, be kurio jų spauda mažą arba jokio vaisiaus neduos.

Leonas XIII

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., ŠVENTŲJŲ METŲ LIEPOS-JULY, 27 D., 1934 M., No. 58.

KAINA 5 CENTAI

PASKELBTAS AMNESTIJOS ĮSTATYMAS LIETUVOJE

TAIKOMAS VI. 7. ĮVYKIŲ DALYVIAMS

Kaunas — Liepos 9 d. išėjusios Vyriausybės Žiniose yra paskelbtos šitokio turinio amnestijos įstatymas:

“1. Tikrosios karo tarnybos karius, kurie 1934 m. birželio mėn. 7 dienos įvykių metu yra padarę nusikalstamąjį darbą, numatyta karo įst. XXII kn. 110 str., už šitą nusikalstamąjį darbą atleisti nuo teismo ir teismo skiriamos bausmės ir nubausti drausmės tvarka Drausmės Statuto ir Karo Įst. XXII kn. 192¹ str. numatytomis bausmėmis.

2. Šis įstatymas netaikomas kitokiems tikrosios karo tarnybos karių nusikalstamiesiems darbams, kuriuos jie yra padarę 1934 metų berželio mėn. 7 dienos įvykių metu.

3. Šis įstatymas veikia nuo jo paskelbimo dienos”. Šis įstatymas formaliai sureguliuo po birželio mėn. 7 d. įvykių susidariusią padėtį, nes įvykių dalyviams karininkams buvo pažadėta, kad jeigu jie grąžins į kareivines išvestas į gatves dalis, tai nebus baudžiami teismo pagal karo statutus.

Kadangi karininkai tuoju šią sąlygą įvykdė, tai jie ir neatiduodami karo teisman, o amnestuojami.

Kadangi tačiau kariuomenės dalys buvo išvestos į gatvę apgaulingu būdu ir tuo skaudžiai nusižengta kariškai drausmei, tai karo vadovybės sprendimu drausmės būdu nubausti: 22 karininkas pažeminami į eilinius ir paleidžiami iš kariuomenės, 46 karininkai paleidžiami atsargon, o 32 karininkai, kurie buvo išėję į gatvę vykdydami tiesioginių viršininkų įsakymą ir nežinodami, kad jie yra piktam naudojami, nebūdžiami. Buv. vyriausiojo štabo viršininkas, ėjęs aviacijos viršininko pareigas ir ėjęs gusarų pulko vado pareigas perduodami teisman už neveikimą su bloga valia.

ENGELBERT DOLLFUS - AUSTRIJOS VALDOVAS

Liepos 25 d., Viennoje. naziai nužudė Austrijos vadą Dollfuss.

Engelbert Dollfuss, gimė 42 metai atgal ūkėje, 50 mylių nuo miesto, kur ir dabar tebegyvena jo motina.

Iš pat mažens, dėl jo mažo ūgio kiti vaikai pajukdavo jį. Tas sukėlė jame pasiryžimą iškilti aukščiau už kitus.

Dollfuss paeina iš senos katalikų šeimos. Jis pats buvo atsidavęs ir aktyvus Bažnyčios narys.

Baigęs pradinę mokyklą ir gimnaziją, jis mokėsi teisių Viennos universitete. Vėliau Berlyne jis mokėsi ekonomijos.

Pradžioje pasaulinio karo jis buvo Berlyne. Savanoriu įstojo kariuomenėn ir išbuvęs 37 mėnesius fronte, tapo paskirtas leitenantu.

Vėliau jis buvo paskirtas Austrijos valstiečių sąjungos sekretorium. Tas pareigas eidamas jis buvo išvykęs Berlynan studijuoti panašių organizacijų veikimą Vokietijoje.

Grįžęs iš Berlyno, 59 colių ūgio Dollfuss, tapo paskirtas Žemės Ūkio Rūmų direktorium. Nuo 1931 metų iki 1932 metų jis buvo žemės ūkio ministru.

Kabinetui griuvus, prezidentas Miklas negalėjo surasti žmogaus, kuris apsiimtų nedėkingą Kancelerio darbą. Pagaliau jis tą vietą pasiūlė Dollfuss'ui,

LIETUVIS NULĖMĖ ŽAIDIMĄ

South Bostonietis V. Tamulis, kuris yra nariu Newark Bears baseballi sviedininkų komandos, liepos 25 d. žaidime su Rochester Red Wings, dėka Tamulio, kuris davė tik šešis “hits” Newark Bears, laimėjo 6-1

kuris pasiūlymą priėmė ir sudarė koalicijinį kabinetą.

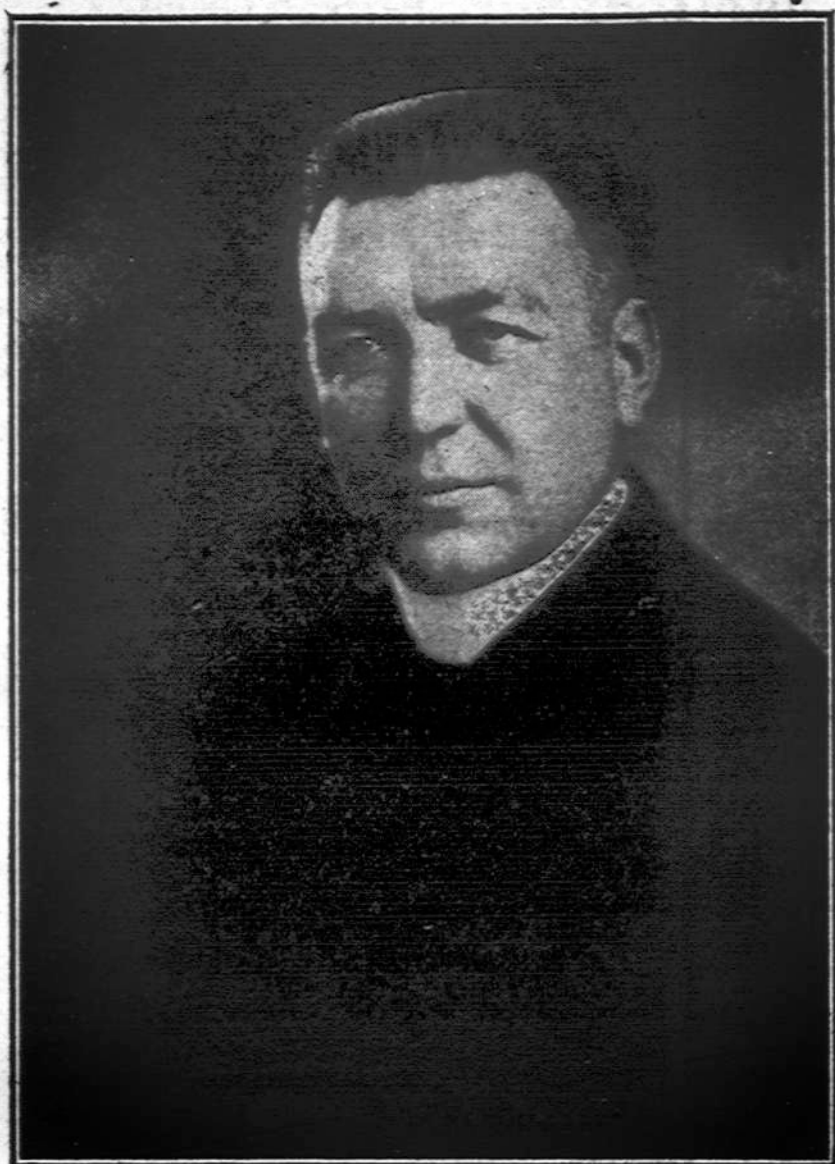
Dollfuss nesiskaitė save diktatorium, bet jis jautė, kad jis esąs Dievo pašauktas gelbėti savo subankrutavusią šalį.

Kilus kokiai nors krizei, jis visados eidavo į bažnyčią pasimelsti ir paprašyti Dievo pagalbos. Pasakojama, kad pereitą kovo mėnesį, kada parlamente kilo nesusipratimas, Dollfuss, kaip paprastai, nuėjo bažnyčion pasimelsti. Rytąjus dieną parlamento pirmininkas atsistatydino, palikdamas Dollfussui laisvas rankas veikti. Nesusipratimas buvo likviduotas.

Jis griežtai kovėjo prieš Austrijos prijungimą prie Vokietijos. Jis atsidavęs energingai dirbo savo šalies gerovei ir į trumpą laiką jis liko Austrijos tikrasis valdovas. Turėjo jis ir priešų. Vieną kartą buvo pasikesinimas jį nužudyti. Jis buvo sužeistas, bet už kelių dienų jis vėl grįžo prie savo darbo.

Jo didžiausis malonumas buvo praleisti laisvą laiką namuose su savo žmona ir dviem kūdikiais.

SVEIKINAME GARBINGĄJĮ VADĄ

KUN. J. ŠVAGŽDŽIUI

*Gyvenk ilgiau kaip šimtą metų
Geram upe, stiprioje sveikatoje!
Aukštin savo iškalba
Tikybės dvasią palaikyk
Tą, kurie mintyt sugėba
Ir Kristaus idealą tiki.*

J. K.

VOKIETIJA ATŠAUKĖ SAVO ATSTOVĄ IŠ AUSTRIJOS

BERLYNAS — Liepos 25 d., Vokietija atšaukė savo ministerį, Herr Rieth, iš Vienos už tai, kad jis be savo valdžios įgaliojimo tarpininkavo tarp sukilėlių ir Austrijos kariuomenės ir davė pasižadėjimą sukilėlius priimti Vokietijon, jei juos austrai praleistų.

KLAIPĖDOS VYR. BURMISTRU PASKIRTAS E. SIMONAITIS

TITULU “KOMISARIŠKAS VYRIAUSIAS
BURMISTRAS”

KLAIPĖDA — VII. 10. Elta. Klaipėdos krašto direktorija atšaukė Klaipėdos miesto 1-ojo burmistro išrinkimo patvirtinimą. Tas atšaukimas buvo padarytas dėl to, kad 1-asis burmistras nemokėjo lietuvių kalbos ir, pagal čia veikiančius įstatymus, buvęs ir dabar panaikintas patvirtinimas neturėjo jokios galios. Klaipėdos krašto direktorijos nutarimu, Klaipėdos miesto 1-muoju burmistru su titulu “komisariškas vyriausias burmistras” paskirtas krašto patarėjas E. Simonaitis. Naujasis burmistras šiandien prieš piet perėmė miesto burmistro pareigas Šulco. Direktorija Simonaičiui pavedė, pasitarus su miesto valdyba, savarankiškai išleisti visus reikalingus įsakymus ir daryti viską, kas reikalinga taupumui.

LENKŲ VYRIAUSYBĖS BLOKO VILNIAUS GRUPĖS POSEDIS DRUSKININKUOSE

Varšuva, Elta. Liepos 9 d. “Patas” paskelbė tokį pranešimą: Druskininkuose įvyko parlamento vyriausybės bloko Vilniaus grupės posėdis. Geriausiai lietuvių - lenkų klausimo žinovai dalyvavo diskusijose abiejų kraštų santykių reikalu. Visos kalbos charakteringos tuo, kad buvo reiškiamas noras surasti priemonės apsvastyti klausimams, turintiems abipusės svarbos. Per diskusijas keletą kartų paėmė žodį atstovas Prystoras, papasakodamas savo pastabas iš neseniai įvykusios kelionės į Kauną. Vilniaus grupė išrinko tam tikrą komisiją lietuvių lenkų klausimu, kad ji galėtų atstovauti vyriausybės blokui darbuose dėl lenkų lietuvių santykių.

VIESULAS PRIDARĖ MILIJONINIUS NUOSTOLIUS

Houston, Texas — Liepos 25, smarkus vėsus sukėlė milžiniškas bangas, kurios palietė 100 mylių pločio pakrantę ir pridarė milijonus dolerių nuostolių ir paskandino 11 žmonių.

DEL SAUSROS TURI APLEISTI ŽEMĖS PLOTUS

Washington — Liepos 25 d., valdžios atstovai pareiškė, kad desetkai tūkstančių žmonių bus perkelti iš vakarinės dalies Dakota valstybių ir rytinių dalių Montana ir Wyoming valstybių, nes sausra sunaikino viską ir tose vietose neliko nei žmonių maisto, nei gyvuliams pašaro ir gyvenimas ten nebeįmanomas.

Žemės plotus turės ūkininkai apieisti ir vėliau žole užsėti ir tik po kelių metų ji būsianti tinkama ganymkloms.

DARBININKAI NUBALSAVO PAVESTI GINČĄ TREČIŲJŲ TEISMUI

San Francisco — Liepos 25 d. streikuojantieji uostų darbininkai, slapto balsavimu, nutarė atiduoti jų ginčą su darbdaviais trečiųjų teismui. Darbdaviai anksčiau yra sutikę pavesiti ginčą trečiųjų teismui. Manoma, kad po riausių, kuriose žuvo keli žmonės ir generalio streiko, kuris pridarė daug nuostolių, uosto darbininkai grįš darban tuojuos.

Balsavime buvo keturis kartus daugiau balsų už trečiųjų teismą, kaip prieš.

STREIKAS “STOCK YARDUOSE”

Chicago — Liepos 24 d. staiga sustreikavo 300 skerdėjų darbininkų. Apie 75,000 galvijų liko be pašaro ir priežiūros. Sausrai siaučiant, Chicagoje karštis siekė 104 laipsnius. Gyvuliai pradėjo dvesti.

Duotas skubotas įsakymas visiems daugiau gyvulių nebesiųsti į Chicago. Vėliau dalis streikierių grįžo darban, kad apsaugoti gyvulius nuo išdvesimo stock yarduose.

DAR PASIRODĖ ŠALNA

Pakuonis. Iš 24 į 25 d. birželio Taurakiemio ir apylinkių kaimuose nušalo bulvės. Šalna pakenkė ir daržovėms.

Profesionalai, bižnleriai, pramoninkai, kurie skelbiai “Darbininke” tikrai verti skaitytų paramos. Visi garbininkės “Darbininke”.

NAZIAI NUŽUDĖ AUSTRIJOS VALDOVĄ

SUDARYTA NAUJA AUSTRIJOS VYRIAUSYBĖ SUSIDARĖ RIMTAS KARO PAVOJUS EUROPOJE

VIENNA, AUSTRIJA — Liepos 25 d. — Austrijos naziai sukilo ir puolė Kancelerio rūmus. Paėmę į nelaisvę kancelerį Engelbertą Dollfuss reikalavo, kad jis atiduotų valdžią sukilėliams. Dollfuss nesutiko. Sukilėliai dviem šuviais jį nušovė. Jis prašė sukilėlių budelių, kad pašauktų jam kunigą suteikti šv. sakramentus, bet jie atsisakė tą padaryti.

Sukilėliai buvo išgavę į nelaisvę paimtų valdininkų sutikimą, kad jie laisvai išleis iš Austrijos visus nazius į Vokietiją, bet valdininkai sužinoję, kad jų vadą kancelerį Dollfuss sukilėliai nužudė, savo sutikimą atšaukė. Valstybės karininkai 144 nazius areštavo ir patalpino į Marokamer barakus.

Naujuoju Austrijos kancelieriu išrinktas Dr. Kurt Schuschnigg.

Kiek anksčiau kita nazių grupė puolė Vienos radio stotį ir nušovė keletą radio stoties tarnautojų, per radio pranešė, kad Dollfuss vyriausybę atsistatydino ir Dollfuss vieton esą paskirtas Dr. Anton Rintelen. Kaip tik išgirdo tokį pranešimą kariuomenė, puolė radio stotį ir po kiek laiko atėmė iš sukilėlių.

Naziams pavyko užimti kancelerio rūmus ir radio stotį apgaulingu būdu. Sakoma, kad naziai atėję apsirėngę Heimwehr karininkų uniformose.

Sukilėliai išlaikė užėmę Kancelerio rūmus 6½ valandos.

Kada Viennoje ėjo kova ir kraujo praliejimas, tai Bavarijoje, Austrijos parubėžyje apie 3000 nazių laukė įsakymo briausis Austrijon. Tas parodo, kad nazių sukilimas buvo su Hitlerio žinia.

Sukilimas nepavyko. Europos valstybių atstovai susirinko Viennoje pasitarti kokių žygių imtis prieš nazius.

Visoje Austrijoje kariai ir civiliai žmonės buvo sukilę ir norėjo padaryti savo teismą naziams. Jie norėjo nazius nulinčiuoti, bet policija sulaukė.

Viennoje ir Styrija provincijoj paskelbtas karo stovis.

Daug nazių pabėgo Vokietijon. Bėgdami naziai nužudė daugybę nekaltų žmonių.

Prieš pat mirtį buvo leista keliems Dollfuss draugams ir valdininkams jį pamatyti, tai Dollfuss vienintelis prašymas buvo, kad jie jo šeimyną paimtų savo globon. Jis pareiškęs pasitikėjimą, kad kraujo praliejimas bus išvengtas Austrijoje.

Dollfuss šeimyna... žmona ir du kūdikiai, buvo Riccione, Italijoj, atostogose pas Mussolini. Sužinojus žmona baisiai nusiminė ir apalpo.

Apmašinus sukilėlius Viennoje, tuoju buvo pavesa Dr. Schuschnigg sudaryti vyriausybės kabinetą, kas jam ir pavyko greit padaryti.

MUSSOLINI ISAKĖ KARIUOMENEI BŪTI PASIRENGUSIAI KARUI

ROMA — Liepos 25 d., gauta žinių, kad Austrijos valdžia prašanti Europos valstybių padaryti intervenciją, kad apsugotų Austrijos neliečiamybę.

Italijos Premieras Mussolini davė įsakymus savo kariuomenei, laivynui ir aviacijai, kurie yra sukoncentruoti šiaurėje nuo Paduos būti pasirengusiems.

Italijos karinės jėgos tik laukia įsakymo, bile momentu žygiuoti į Austriją.

Italijos, Prancūzijos, Anglijos ir Mažosios Santarvės atstovai turi pasitarimą Viennoje. Jie nutars kokių žygių turės imtis ir kurių valstybių karinės jėgos bus panaudotos, jei intervencija būtų reikalinga.

BOLŠEVIKAI SUŠAUDĖ 8 DARBININKUS

MASKVA — Liepos 24 d., bolševikų anksčiausias karo teismas nuteisė 8 gelžkelių darbininkus sušaudymui ir 15 nuo trijų iki dešimts metų kalėjiman už “sabotažą”.

Darbininkai, klausykite, Rusijos bolševikų valdžia “nešauda darbininkų”.

Rusijoje darbininkai neturi laisvės pasirinkti darbą. Jei kuriam darbininkui nesiseka darbe, tai jis skaitomas “sabotažniku”. Žinoma, išimtis bolševikams ir patalkūnams.

VIETINĖS ŽINIOS

KERMOŠELIS - RUGP. 11

Vasarinės mokyklos mokiniai, mokytojos ir mokytojai stropiai ruošiasi prie įdomaus kermošelio, kuris įvyks rugp. 11 dieną, lietuvių parapijos salėje ir kieme, 7-tos gatvės.

Jau surinkta daug gražių dovanų, Ponia Martinienė, kuri gyvena 6-tos gatvės, dovanojo gražių

lėkščių. Kitos ir kiti darbuojasi tam dalykui įvairiausiais būdais. Panelė mokytoja Treinavičiūtė lavina vaikučius dainavime, nes bazaru metu bus ir vasarinės mokyklos dainų šventė.

Panelė mokytoja Kavolytė, vadovaus lėlių stalą, kur bus galima laimėti spalvotų lėlių.

Panelė Budrevičiūtė jau galvą suką ieškodama skaniausių saldinių. Yra gaudy, kad Jonas Tamulynas turės arkliukų kontestus, panašius į "Rockingham Park".

Neužmirškite įsigyti bi-lietą iš anksto. Bus muzikos nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vakare. Visokių užkandžių ir pasilinksminimų. Visos ir visi, kuris ir kurie atsilankys tikrai bus užganėdinti.

ADVOKATAI

JUOZAS CUNYS

ADVOKATAS

414 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0948

GYVENIMO
Tel. Parkway 1864-W

Prieškęs Advokatas

JUOZAS B. GAILIUS

Veda visokias provas. Daro visus legalius dokumentus
317 E. St. (kampas Broadway)
South Boston, Mass.
Telefonas: Sou Boston 2732
Namų: Talbot 2474

ADVOKATAS

WILLIAM H. HEALEY

18 Tremont St.,
Room 131,
Boston, Mass.
Tel: LAFayette 3448

KAZ. J. KALINAUSKAS

ADVOKATAS

"Darbininko" Name
(antros lubos, Room 1)
366 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3357
Bostono Ofisas:
60 State St., Room 326
Tel. Hubbard 9396
Gyvenimo: 33 Rosemont Street,
Tel. Talbot 2878 Dorchester, Mass.

Tel. S. B. 0441.

PR. J. KALINAUSKAS

ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston.
Room 3.
Gyven. vieta: 8 Florence St.,
Hudson, Mass.
Tel. Hudson 622.

Tel. So. Boston 3520

ADVOKATAI ŠALNAI

DARBININKO NAME

366 Broadway,
South Boston, Mass

METINIS PIKNIKAS

Rengia

L. R. K. SĄDŽIAUSIOS ŠIRDIES VIEŠPATIES JĖZAUS PASALPINĖ DRAUGIJA

Liepos-July 29 d., 1934

MUNCHBACK'S PARKE
ROSLINDALE, MASS.

Pradžia 11 val. ryte.

Ižanga į Parką bus 10c. kaip auka.

PASTABA: Jeigu būtų lietus, tada visas jormarkas atsibus parapijos svetainėje, 492 E. 7th St., So. Boston.

DAKTARAI

DR. ROGER J. ABIZAID

Tel. Devonshire 7906

OFISO VALANDOS:

2-4 ir 7-8 P. M.

3 Malden Street,
Boston

Lietuvis Dantistas

DR. S. A. GALVARISKI (GALINAUSKAS)

Tel. So. Boston 2300

414 Broadway, So. Boston

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 l. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 0823

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS)

525 E. Broadway, S. Boston

Ofiso Valandos

Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedėlidienais, taipgi serdomis nuo 12-tos dienos uždarytas.

Taipgi nuimu ir X-Ray

DR. J. LANDZIUS SEYMOUR

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Ray

Tel. South Boston 2712

534 E. Broadway.

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2690

Lietuvis Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėlidomis nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. Porter 3789

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

278 Harvard Street,

kamp. Inman art. Central Sq.

Cambridge, Mass.

BUTI SVEIKU

JŲ VISUOMET NORIT

Ilgai įsistovėjęs kranas, nervos, dusulys, odos ir įsienėjusios ligos, patrukimas, kojų skaudėjimas, plies ir votys, nuplikimas, nugaros skaudėjimas, reumatizmas, malaris ir riebumas išgydomas be jokio skausmo ir nėra reikalo išlikti iš darbo. Apžiūrėjimas dykal. Gyduolis duoda. Mažas užmokėstis.

Dr. Grady, 327 Tremont St.

Boston, Mass.

Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šėktadieniais 10-12 ryto, 2-5, 7-8 vakare; šeštadieniais 10-12 tiktal.

polėjai, kuri rytojaus dieną automobilį rado Roxbury. Piktadariai, matyt, buvo "pasiskolinę" automobilį pasivažinėjimui, nes nieko nepavogė.

Suffolk Distrikto prokuroras Wm. J. Foley vėl yra kandidatu į prokuror.

P-nia Jakimavičienė, gyv. E. Fifth St., seneniai turėjo sunkią operaciją miesto ligoninėje. Linkime jai greito pasveikimo.

Zmonės, kurie eina maudytis į Carson Beach kelia protestą prieš "klemsų" knasėjus, nes jie bakasdami pa-

lieka gilius duobutes. Policija uždraudė toje vietoje "klemsinėti". Saugokitės, kad nepakliuti į policijos rankas.

Piktadariai uždegė tuščią mūrinių namų, 500 E. First St. Bet ugniagesiai greit atvyko ir gaisrą likvidavo. Nuostolių kaip ir nebuvo.

Buvusios policijos 12 stoties name dabar yra sandėlis maisto ir drabužių dėl biednių. Ten išduoda maistą ir drabužius parapijomis ir labdarėngoms įstaigoms.

Vasarinės Mokyklos ant-rasis semestras prasidės liepos 30 d. Tos mokyklos mokiniai rengia taip vadinamą "Lawn Party", parapijos kieme, E. 7th St., rugpiučio 11 d., 2 val. po pietų. Ižanga suaugusiems 15 centų, vaikams 10c.; o Vasarinės Mokyklos mokiniams tik 5 centai. Bus daug paujienybių. Ateikime visi.

Garadžiujė, 609 E. 8th St., piktadariai apvogė ir apdaužė automobilius. Policija ieško piktadarių.

A. Tvorak, 4 metų amžiaus mergaitė, gyv. 35 Telegraph St., tapo automobiliaus pertraukta ties savo namais. Automobilistas, sužeidęs mergaitę, nei nesustojo. Policija ieško.

Pranėlis

Brooklyno nezaležnikų organo agentas Jonas Jokubauskas, liepos pradžioje buvo atvykęs į Bostoną "žvejoti". Mažai ką jis čia laimėjo. Pavyzdžiui So. Bostone, kaip jis pats paduoda savo raporte, užrašęs tą laikraštį tik vienam ir tai jau buvusiam "V-bės" skaitytojui.

Jis rašo: "Mike (Gal Mikas ar Mykolas? Darb.) Venis pirmiau ilgai skaitė Vienybę ir buvo nuolatinis Vienybės rėmėjas, dabar vėl atnaujino ir paėmė spaustuvės reikalams knygučių platint".

Vadinasi vieną žuvelę pagavo. Bet ar ilgai? P-nas Venis, anot p. Jokubausko, ir pirmiau ilgai skaitė ir metė ją skaites.

Beje, p. Jokubauskas džiaugiasi gavęs p. Mockaus čekį, bet p. Mockus yra apdalines tokiais čekiais ir kitas laikraščių administracijas, nes Lietuvių Piliečių Klubas yra užsiprenumeravęs keletą lietuviškų laikraščių.

So. Bostono tautininkai paragavę nezaležnikų piragų, daugiau jų nebenori. Jų netraukia nei uolusis "V-bės" bendradarbis, naujasis nezaležnikų šventikas p. Jonas W. Liutas, buvęs laikorėjų agentas, nei p. Tyšliava su savo poezija apie karves, pieneį ir paneles.

Agentas Jokubauskas buvo nuvažiavęs ir į Lyną pas p. Goniprauską ir pasi-teiravęs apie jo odos fabriką, sužinojo, kad to fabriko darbininkai jau 11 savačių kai streikuoja. Rašo: "Visos odos dirbtuvės šioj apylinkėj geg. 7 d. pasirašė sutartį su unija, išskyrus Go-

Pirmasis Dvilypis

IŠVAŽIAVIMAS

Rengia

L. D. S. 1-ma ir 8-ta kuopos

Liepos-July 29 d., 1934

Palangos Parke -- Welch's Pond

Lawrence-Methuen, Mass.

Busai išeis iš So. Boston ir Cambridge nuo bažnytiniių svetainių 10:00 val. ryte. Tikieto kaina į abi pusi tik 90 centų.

MONTELLO, MASS.

"SURPRISE PARTY"

Šiomis dienomis p. M. Bartkevičienės, gyv. 678 North Main St., draugės surengė taip vadinamą "surprise party" ją pager-

niprow fabriką". Jis taipgi metė gniuztą purvo į streikuojančius darbininkus, paskelbdamas organizuotų darbininkų priešų šmeižtus. Rašo: "Kalbama, kad streikininkų organizatorius, buvęs kalėjime už neužlaikymą šeimos ir girtuokliavimą".

"Kalbama", rašo p. Jokubauskas! Rėdos, jis galėjo patikrinti tas kalbas ir gal būtų sužinojęs, kad tik plepalai bet nieko tikro. Bet jei ir būtų taip, kaip p. Jokubauskas rašo, tai ką turi bendro unija su vieno asmens asmeniniais reikalais.

"V-bės" agentas vietoj gaudy, rėdos, galėjo parašyti apie Goniprow Kid Co., streikierius ir jų reikalavimus; kiek kartų darbdaviai buvo patraukti į teismą už darbininkų išnaudojimą.

Dabar darbininkai dar aiškiau supranta, kam tarnauja nezaležnikų organas "V-bė".

Darbininkas.

bti jos varduviių dienos proga. Jos draugės susirinko ir apdovanojo gražiomis dovanomis.

Dalyvavo šios: pp. Mašidlauskienė, Neff, p-lė Neff, Volavičienė, Virmauskienė, Baronienė, Urenienė, Norvaišienė, Rastikienė, Holmes.

Dainavo solo p. Holmes ir p-lė Neff.

P-nei Bartkevičienei visos linkėjo ilgiausių ir laimingiausių metų.

ALBERTAS C. ABRAČINSKAS

Šiomis dienomis skaičiau žinutę "Brockton Daily Enterprise", kad A. Abraščinskas, gyv. su savo tėveliais 137 Ames St., rugsėjo 20 d. išvyksta į Šv. Jono Seminariją, Brighton, Mass. ruoštis kunigystės luoman. Jis bus pirmas jaunuolis iš šios kolonijos per paskutinius 10 metų įstojęs Seminarijon.

GRABORIAI

P. J. AKUNEVIČIUS

GRABORIUS

Jan 16 metų kaip lietuviams mandagiai, sąžiningai ir prielnamomis kainomis tarnauja. Reikalui esant kreipkitės: SOUTH BOSTON 258 W. Broadway Tel: S. B. 4436 MONTELLO 16 Intervale St. Tel: 4110

JOSEPH W. CASPER

(KASPARAS)

GRABORIUS

494 E. Broadway,

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 1437 J

Res. 158 W. 7th St.

Tel. So. Boston 1437 M

Patarnavimas dieną ir naktį.

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS

Graborius - Balsamuotojas

Patarnavimas dieną ir naktį

Funeral Home ir Res.

564 East Broadway,

So. Boston, Mass.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirminė - Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Vice-pirminė - Ona Šiaurienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3422 Prot. Rašt. - Bronė Čiunienė, 29 Gould St., West Roxbury, Mass. Tel. Parkway 1864-W Fin. Rašt. - Marijona Markonitė, 33 Navarre St., Roslindale, Mass. Tel. Parkway 0558-W Iždininkė - Ona Stančiūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass. Trūkdarė - Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass. Kasos Globieta - E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėj svetainėj.

Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštinką.

SV. JONŲ EV. BL. PASALPINĖ D-JOS VALDYBA

Pirm. - J. Petruskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass. Vice-pirm. - V. Medonis, 1430 Columbia Rd., So. Boston, Mass. Prot. Raštinkas - J. Gilneckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass. Fin. Raštinkas - Alb. Nevleris, 233 E. St., So. Boston, Mass. Iždininkas - A. Naudžinas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass. Maršalka - J. Zakis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėlidieną kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Liepos 16 d. įvyko lietuvių biznierių organizacijos susirinkimas, kuriame išrinko naują valdybą.

P-nas Jurgeliunas vėl išrinktas pirmininku; Petras Grigas vice-pirm.; Petras Bartkevičius protokolų rašt.; Antanas Atkinas iždininku.

REIKALINGAS

REGISTRUOTAS APTEKORIUS

Vidutinio amžiaus vyras, mokantis lietuviškai kalbėti. Būtų gerai, kad šiek tiek mokėtų ir lenkiškai. Geros sąlygos pragyvenimui. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

WHITE BROOK LAUNDRY, INC., (LIETUVIŲ SKALBYKLA)

Skalbiamė drabužius švartai. Pareiklaujant ir suprošinam. Darbą atliekame kuoceriams ir dar pigiau negu kur kitur. Pristatome į namus tų pačių dienų. Pamėkykite. 89 Brookside Ave., Jamaica Plain, Mass. Tel. Jamaica 1175

STANLEY'S RADIO SHOP

Stanley ir Felix Beleskas (Savininkai) Taisome visokius Radios. Paroduame Victor Radios, Motorola Automobiliams Radio ir tt. 414 W. Broadway, Room 1 Tel. S. B. 0558

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išegzaminuotų akis priskirti akinius kreivas akis atiteisinu ir ambliopijai kose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku. J. L. PASAKARNIS, O. D. 447 Broadway, South Boston

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

Telephone SO. BOSTON 1058

BAY VIEW MOTOR SERVICE

STUDEBAKER IR ROCKNE Automobilių ir Trukų Agentūra. Taisome visokių išdirbysčių automobilius. Taisymo ir demonstravimo vieta: 1 Hamlin Street ir E. Eighth St. SOUTH BOSTON, MASS. Joe. Kapočiusas ir Peter Trečiokas savininkai

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau. 366 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

AGENTAI

LAIVAKORČIŲ IR INSURANCE

K. SIDABRO Ofisas Naujoje Vietoje 308 W. Broadway, Ant antrų lubų So. Boston, Mass.

Profesionalai, biznierių, pramonininkų, kurie skelbia "Darbininką" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi garbininkai "Darbininką."

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

LIETUVIŲ DIENA RUGP. 15 D. LAKEWOOD, PA.

Kasmet visos lietuvių parapijos iš Schuylkill apskrities rengia 15 d. Rugpjūčio. Aug. milžinišką Lietuvių dieną, kur suvažiuoja apie 20 tūkstančių Lietuvių iš visur. Šiame toji Lietuvių diena įvyks 15 d. Rugpjūčio Lakewood, bet ji tikimasi bus kur kas prašmatnesnė, įvairesnė, mat šimet bus apvaikščiota 20 metų jubilėjus. Šimet suvaka lygiai 20 metų kaip toji garsioji diena pradeda rengti Lietuvių dienos komitetas sudarytas iš įvairių parapijų pasaulionių ir dvasiškų de da visas spėkas kad padaryti šią dieną istorine. Šis Komitetas užsakė naujus 20 m. jubilėjus ženklus. Tarp 2 ir 3 val. p. p. kalbės žymūs žmonės, būtent, Generalis prokuroras Schuader, kuris eina ant Gubernatoriaus Pennsylvanijos valstybės. Pennsylvanijos Vals. senatorius Staudenmeier ir p. M. Bagdonas einas Lietuvos Atstovo pareigas Washington. Po prakalbų, Suvienytas Lietuvių choras iš įvairių parapijų sudainuos eilę Lietuviškų dainų. Visas pelnas nuo automobilių tagų, kurios LDK. prisegios visiems įvažiuojantiems į parką minėtoji diena ir nuo Lietuvių dienos ženklelių, kuriuos pardavinės parko ir parapijose, eis pusiau Serims Kazimierietėms. Taip lygiai pelnas nuo šokių, kuriuos rengia Komitetas sekmadienio vakare 12 d. rugpjūčio Lakewood eis tam pačiam tikslui. Tai iš anksto kviečiamie visus Lietuvius skaitlingai vykti į Lakewood 12 d. ir 15 d. rugpjūčio. Tai geriausi proga suvažiuoti visiems, pamatyti daug pažįstamų, praleisti smagiai laiką tyrame ore ir paremti labai gražų tikslą, mūsų lietuvių sesučių vienuolyno.

Visi kas gyvas važiuokite į Lakewood 15 d. rugp.

Spaudos Kom. narys

SHENANDOAH, PA.

VEIKIMAI PARAPIJOJE

Parapijiečiai stropiai rengiasi dalyvauti išvažiavime lietuvių dienoje, rugpjūčio 15 d. Visi nekantriai laukia šios 20 metų sukakusių lietuvių dienos. Ypač

jaunimo tarpe pasižymėjo šis nekantrumas. Beabejo ši metai kai ir perėjais, mūsų parapijiečiai skaitlingai prisidės prie lietuvių dienos minėjimo.

Mūsų choras rengia išvažiavimą. Išvažiavimas įvyks liepos m., 29 d., Barnausko ūkėje. Rengejai prižada lūksmą dieną choristams. Visokie įvairūs juokingi ir sunkūs žaislai bus dienotvarkėje. Geriausiems žaisluose bus įlektos dovanos. Kas norės galės maudytis arba Stauffer's arba Ludermand's maudyklose.

IŠVAŽIAVIMAS

Pereitą savaitę Minersvilles klierikai atsilankė mūsų parapijoje ir kartu su mūsų parapijos klierikais išvažiavo dienai Hershey City Park, Pa. Visi gerėjosi, kad turėję linksnų išvažiavimą. Klierikai kurie dalyvavo yra sekantieji: Minersvilles klierikai: Jurgis Degutis, H. Bagdonas, J. Nevarauskas, St. Venslauskas; Shenandoah'o klierikai: J. Sukevičius, J. Gaudinskas ir stud. J. Gibas.

SVEČIAS

Pereitą savaitę kun. dr. V. Martusevičius lankėsi mūsų parapijoje. Kun. dr. V. Martusevičius yra buvęs mūsų parapijos vikaru perėjais metais. Dabar yra vikaru šv. Edmondo bažnyčioje, Philadelphiaje. Jau nasis kunigėlis lankė savo gimines mieste ir linksmai prašnekino susitikusius parapijiečius.

TENNIS

Vyčių "tennis court" kasdien užimtas žaidimais.

Daug mūsų vyčių gerai žina "tennis". Bet, nors ir augelis iš jų moka gražiai ir gerai lošti, vis nematyti, kad kas būtų pradėjęs ką nors veikti "tournament'o" eikaluose.

APSIVEDĖ

Ponas Vincas Dencius upšivedė su Konstancija Križanauskaite. Jungtuvės vyko liepos 15 d., mūsų parapijos bažnyčioje. Klebonas kun. J. A. Karalius suleikė jiems moterystės sakramentą. Varg. A. Grigoaitis, p-lė Kairiukštie ir kiti naujai vedusios draugai (ės) sugiedojo laike jungtinių. Abudu yra visų pažįstami ir mylimi, nes jie yra labštūs, malonūs ir tikri lietuviai. Vestuvių dienoje

gavo nuo draugų geriausių linkėjimų.

MAIZEVILLE, PA.

A. A. KUN. TIŠKUS

Pirmadienį, 8-tą valandą ryte mūsų klebonas kun. A. J. Alauskas atnašavo mišias už buvusio klebono a. a. kunigo Tiškaus vėlę. Pirmadienį sukako vienas mėnesis nuo nelaimingos mirties mūsų buvusio klebono. Parapijiečiai skaitlingai atsilankė išklausyti mišių.

IŠVAŽIAVIMAS

Kun. A. J. Alauskas surengė pikniką vaikūčiams, lankantiems lietuvių kalbos ir katekizacijos pamokas. Išvažiavimas įvyko trečiadienį, Stauffer's Grove, Ringtown, Pa. Netoli šimtas vaikūčių dalyvavo piknike. Buvo įvairių žaislų. Geriausiai žaisluose pasižymėjo gavo dovanas. Dauguma buvo maudyti. Vaikeliai grįžo vakare pailsę, bet visiškai linksni ir patenkinti.

ŠIRDINGAI AČIU

Keletą parapijiečių pataisė lietvedį (rain spout) ant bažnyčios stogo. Klebonas ir parapijiečiai atjaudė jų gerą darbą ir yra dėkingi. Tie darbštūs parapijiečiai, kurie dykai dirbo bažnyčios naudai yra: Jonas Brennan's, Jonas Lekavičius, Vincas Kurtinaitis, Antanas Laurusevičius, Petras Augustaitis, kuris savo truck'u atvežė visus reikalingus daiktus, Petras Koneius, kuris paaukavo lentas, kad sutaisius "scaffold'a", ir Ponas Butkevičius, kuris atvežė lentas.

NOVENA

Novena prie šv. Onos sekmingai tęsiasi. Didis skaičius parapijiečių atsilanko į pamaldas kas vakarą, ypač moterys savo skaitlingu atsilankymu atsižymi.

PAMALDOS

Rugpjūčio 3-čią dieną yra pirmasis penktadienis, tad ir tinkamos pamaldos bus laikomos mūsų bažnyčioje tą dieną. Mišios bus atlaikytos 8 valandą ryte. Po mišių bus Apaštalystės Maldos susirinkimas ir įrašymas naujų narių. Šventoji valanda bus laikoma 7 valandą vakare.

"P."

EASTON, PA.

(PIKNIKAS FAIRVIEWHILL, PA.) Seillersville, Fairviewhill, Perkėsie. apylinkėse gyvena gana daug lietuvių. Gana daug iš jų man teko asmeniai atlankyti ir susipažinti.

Šiais metais Mr & Mrs. Reubai sumanė šv. Mykolo parapijai, Easton, Pa. surengti pikniką, kuris įvyko sekmadienį š. m. liepos 22 d. Piknikas davė pelno \$71.06. Prie pikniko surengimo pasidarbavo pp. Reubais ir

Mrs. Laurinaitienė. Susirinkimams sveteliamis patarnavo: p. O. Lušnieč, p. M. Aidukienė, p. P. Blika. A. Lušis, P. Kaulius, M. Draumantas. Piknikas gražiai pavyko.

Nutarta rengti kitas piknikas ten pat, sekmadienį, rugpjūčio 12, jei ta diena nebus kokio didelio pikniko Philadelphiaje. Komisijon malonėjo įeiti: P. J. Stankūnas, p. I. Ambrasas, p. M. Laurinaitienė, p. J. Kumpauskas ir p. J. Maslauskas.

Taigi šiuo širdingai dėkoju pp. Reubam ir visiems pasidarbavusiems šio pikniko pasisekime ir pilnai pasitikėdamas, kad naujai sudarytas komitetas nuosirdžiu pasidarbavimu sutrauks daug didesnę būrį visos apylinkės lietuvių. Se-

kančiame piknike dalyvaus ir "Raseinių Magdė" su savo jaunuolių Eastono lietuvių vaikūčių chorą.

"Kun. S. J. Draugelis.

GIRARDVILLE, PA.

Girardviečiai Lietuviai minėjo savo metinę šventę 18 ir 19 d. š. m., šv. Vincento parap. Globėjų. Vakare 18 d. kun. P. Česna, šv. Juozapo lietuvių parap. klebonas iš Mahanoy City laikė mišparus. Jam asistavo kun. Dr. P. Biskis M. I. C., dijakonu. Subdiakonų buvo kun. A. Degutis, šv. Jurgio parap. vikaras iš Shenandoah. Po iškilmingų mišparų kun. P. Laumakis, šv. Kazimiero parap. vikaras, Phila. pasakė gražų pamokslą. Sekantieji kuni-

gai pagelbėjo klausyti išpažinėjų:

Kun. P. Česna, kun. V. Matulaitis, kun. S. Norbutas, kun. A. Alauskas, kun. C. Grigas ir kun. Dr. J. Koncius.

Rytojaus dieną iškilmingą Sumą atlaikė kun. P. Mockus ir Coaldale. Pamokslą pasakė kun. Dr. P. Biskis iš Thompson, Conn. Po sumai atlaidai užsibaigė palaiminimu šv. Sakramentu.

Po atlaidų, klebonas kun. M. Daumantas, su Vyskupo leidimu, išvyko mėnesiui atostogų.

Be kitko, kun. Klebonas aplankys savo tėvelius, kurie gyvena Detroit'e n apistos prie didžiulio ežero St. Claire apie 30 m. nuo Detroito. Pailsėjęs prie gražaus ežero grįš vėl darbuotis šv. Vincento parapijoje. Kun. kleboną pavaduoja kunigas Dr. P. Biskis M. I. C., Marijonas.

"R."

tos dienos ryte, saulei patekėjus. Ar taip gerai? Paklauskite patys savęs. Nė tik jaunimas, bet ir suaugusieji tokių išvažiavimų turėtų vengti, nes tokie išvažiavimai ar "pares" baigias labai liūdnai ir nenaudingai.

KLAIPEDA IR VOKIEČIAI

Detroit Free Press, liepos 23 d. laidoje įdėjo žinutę apie Klaipėdą, vokiečių skundžiasi pasauliui, kad Lietuva juos persekiojant Klaipėdos krašte; verčia juos išmokyti ir kalbėti lietuviškai; atleidžia iš darbų.

Toki, žnutę perskaitęs amerikietis gali pamanyti kad Lietuvos valdžia ir lietuviai yra labai žiaurūs ir necivilizuoti, nes neapkenčia svetimtaučiu.

Mes lietuviai žinome, kad taip nėra. Lietuvos valdžia ir lietuviai ir taip per daug kantrūs dėl vokiečių elgesio Klaipėdoje. Jeigu šiandien Klaipėdoje labiau paspaudė vokiečius, tai tik dėlto, kad vokiečiai organizavosi į nazių palaikomas organizacijas ir rengėsi sukilti prieš Lietuvą, turėdami gerus valdžius darbus. Aišku, kad ta Lietuva negali ir neturi pakęsti.

Geresnius darbus turėtų užimti lietuviai, nes tai jų šalis. Žinoma, vokiečių propaganda nėra naudinga Lietuvai. Būtų gerai, kad Lietuvos atstovybės ir tokios vokiečių žinios atsakytų ir nurodytų, kad Klaipėdoje kaip ir negali būti.

ŠV. JURGIO PARAPIJA

(Žinutė apie sąjungiečių knygų peržiūrėjimą pa kuopos pirm. Medinienę yra dviejų mėnesių senumo. Gal klaida? Pasenusios žinios skaitytojams neįdomios. Re dakeija).

Moterų Sąjungos 54 knygų peržiūrėjimo 6 mėnesių raportas bus išduotas kuopos susirinkime, kuris įvyks rugpjūčio 2 d.

Pas pp. Bukšaičius vieš p. M. Bukšaitienės dvi sesutės ir švoģeris.

Muz. J. Čižauskas jau grįžo iš LRKSA. seimo ir atostogų ir vėl eina savo pareigas parapijoje.

P-lė Juodsnukaitė kur laiką viešėjo pas savo draugę Washington.

K. A.

ISSIRENDAVOJA

5 didelių kambarių tenementas "DARBININKO" Name. Del informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją asmeniškai arba per telefoną: So. Boston 2680. Ofisas atdaras kas dieną iki 6 val. vak. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gerb. skaitytojų ir prietelių nuosirdžiai prašome remti tuos profesionalus ir biznierių, kurie skelbia "Darbininke". Nuėj daryti kokį būrį pasakykite, kad matėte jo skelbimą "Darbininke". Tokiu būdu biznierių dar geriau supras, kad skelbtis "Darbininke" apsimoka.

PASAULIO ŠYPSENOS

"Tamsta visai ne toks, kokį aš vaizdavauši žentą".

"Bet tamsta esi kaip tik tokia, kokią aš uošvė vaizdavauši". ("Kikeriki", Wien).

Pietautojas (eidamas iš geležinkelio valgomosio vagono): "Kai nos tokios aukštos — jos nukentės nuo to".

Bičiulis (traukdamas du sidabrinio šaukšto iš savo kišenius): "Jos jau nukentėjo". ("Nebelspalter", Zuurich).

"Tuomi, jeigu tavo tėvas buvo užsiėmęs visą dieną ir pasakė, kad jam reikėjo grįžti ir raštingai, ką jis veikė?".

"Tai yra tas, ką mama norėtų žinoti". (Richmond Herald).

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00 FOREIGN YEARLY \$5.00 DOMESTIC ONCE PER WEEK YEARLY \$2.00 FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50 PRENUMERATOR KAINA: AMERIKOJE METAMS \$4.00 UŽSIENY METAMS \$5.00 VIENĄ KART SAVAITĖJE METAMS \$2.00 UŽSIENY 1 KART SAVAITĖJE METAMS \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 2630

KUN. JONAS ŠVAGŽDYS

Štai sukako jau penkiolika metų, kai kun. J. Švagždys pradėjo klebonauti šv. Roko parapijoje, Montello, Mass. Tai, atsižvelgiant į mūsų išeivijos gyvenimo sąlygas, gana ilgas laikotarpis. Per tą laiką jis taip sutapo su vietos lietuviais, kad sunku įsivaizduoti Montello koloniją be kun. Švagždžio. Ir ne vien Montello koloniją. Jis stipriai prigijo visoj Naujojoje Anglijoje ir yra mūsų visuomenės graži nuosavybė ir labai pageidaujamas pliusas. Pirmiau kun. Švagždys buvo gyvenęs Patersone, N. J., ir pripratęs prie New Yorko. Tuojuo po atvykimo į Brocktoną, jis perkdamas Montello stoty bilietą į Bostoną, dažnai darydavo klaidą ir sakydavo: "ticket to New York" ir tik tuomet susigriebdavo, kai bilietų pardavėjas nesiskubindavo jam duoti bilietą į New Yorką, lyg pramatydamas, kad perkėjas dėl seno įpročio gal apsiriko. Dabar kun. Švagždys panašią klaidą jau nebedaro, viena, delto, kad su Bostono apylinkėmis jau pilnai apsiprato ir, antra, kad traukiniu daugiau nebekeliauja.

Ir mes su juo apsipratome, ir jeigu kokių nelaimingų likimo šposu jis iš čia iškeliuotų, tai mes jo pasigestume kaip kokio labai esminio mūsų gyvenime dalyko. Pasigestume jo švelnios, gyvos, turiningos, vaizdingos ir pilnos humoro iškalbos, kuria visi žavėjames. Kaip jis moka suderinti gilią inteligentišką mintis su visais suprantamu išdėstymu — tai jau jo sekretas. Sunku apibūdinti talento esmę. Talentas yra talentas, ir nieko čia nepadarysi. Ir inteligentai ir darbininkai klausydami jo prakalbų nejuokiamis išsižioja, rodo, atidaro burną tam, kad ir jie patys taip kalbėtų, jei tik mokėtų. Anot lietuvių patarlės, ištraukia žodį iš tavo burnos.

Bet kun. Švagždžio veikla čia neužsibaigia. Jis ne vien tik talentingas kalbėtojas, mokąs įterpti į dramatinę idėjas linksmų juokų ir jaukių, iš žmonių gyvenimo paimtų palyginių, bet drauge yra ir stambus visuomenės veikėjas. Vargiai koks seimas net ir tolimuose Amerikos miestuose be jo atliekamas, ir ten ima dažniausiai vadovaujamą rolę. Vesti seimą kun. Švagždžiui taip natūralu, kaip žuvei išsimaudyti. Ir jis nesigaili nei laiko, nei lėšų, nei sveikatos tuo atžvilgiu visuomenei patarnauti. Dabar jis yra LDS vyriausias vadas — Pirmininkas. Po jo vadovybe katalikų darbininkų judėsys atitiko savo vagą — katalikiškąją akciją. Taip pat ir "Darbininkas" junta jo nuolatinį, saugų ir rūpestingą globojimą ir liuki gerb. Pirmininkui ilgiausių metų ir nieku nenutraukiamo bendradarbiavimo.

K.

LRKSA.

Naujasai LRKSA. Prezidentas p. L. Šimutis savo atsisaukime į Pildomąjį Komitetą ir į visus tos didžiulės organizacijos narius paliečia keletą labai svarbių klausimų ryšium su Susivienijimo išlaikymu ir ugdymu. Jo kalbamių punktų paliečia pačius esminius S-mo reikalus. Štai jie:

1. Pašalpos Skyrinui sutvarkyti Pildomajam Komitetui teks imtis energingų žygių, kad to skyrusio fondas, jau beveik išsibaigęs, sustiprėtų. Tam tikslui ir kuopoms teks kooperuoti — taupyti, kontroliuoti.

2. Kadangi Lėšų Fonde yra nuolatinis deficitas, tai tas trukumas kaip tik daugiausiai kenkia čarterio įregistravimui kairiosiose valstybėse. Tas blogumas reikia pašalinti.

3. Į čarterio įregistravimą Massachusetts ir kitose val-

stybėse bus atkreipta ypatingo dėmesio ir bus daroma kuodidžiausių pastangų.

4. Kadangi dėl blogų laikų S-mo narių skaičius sumažėjo keliais tūkstančiais, tai bus daroma pastangų kuostipriausiai organizaciją ugdyti.

5. Tam darbu geriausiai padeda sekingas vajas, kuriam tinkamai įvykdyti neužtenka Pildomojo Komiteto pastangų, bet reikia visų narių bendradarbiavimo.

6. SLRKA. jau tiek išaugo, kad gali įsivesti tinkamus apdraudus skyrius. Iki šiol ty skyrių veikla neatitiko šių laikų reikalavimų, taigi prieš porą mėnesių buvo sumanyta įvesti tikslesnius apdraudus skyrius, ypačiai atsižvelgiant į jaunimą. Ta pageidaujama naujių jėbų bus uoliai vystoma ir Pildomajam Komitetui teks per spaudą ir gyvų žo-

Pragiedrėjimo Žymės

"P. B." rašo:

"Nėra to blogo, kurs į gerą neišeitų", sako žmonių priežodis.

Valstybiniai sukrėtimai neša su savim ne tik nelaimių, bet ir morališkai politiško pragiedrėjimo spindulių. Tokių pragiedrėjimo spindulių mes laikome p.

džiū tuos skyrius populiariauoti.

7. S-mo turtas tai jo pagrinde esmė — galybė. Globoti viešą turtą šiais krizės laikais — tai sunkus uždavinys. Taigi S-mo Prezidentas pasižada kuosaugiau-siai daboti organizacijos turtą, ypačiai prisilaikant didžiausio atsargumo su bankais ir visokiais investimentais.

Kaip matome, naujas Prezidentas vienu žvilgsniu apima opiausius S-mo reikalus ir patiekia aiškų būsimąjo veikimo planą. Jis turi sumanumo ir geros valios, tad yra daug gražios vilties, kad S-mo reikalai, bus pastumti į tikrąjį gerovės ir pažangos kelią. Prie sumanios ir energingos vadovybės ir mūsų Massachusetts valstija tikisi įregistruoti savo čarterį.

K.

KAIP NYKSTA LATVIJOS LIETUVIAI

Savo veikale "Die Bevoelkerungs entwicklung der deutschen Minderheit in Lettland" (Latvijos vokiečių mažumos gyventojų vystymasis). Jenos universiteto studentas 1932 m. bestudijuodamas Latvijos vokiečių gyventojų santykius paduoda idomų žinių ir apie Latvijos lietuvių, 75 puslapy.

Jis nuodugniai išstudijavo Latvijos maišytas (mišrias) vedybas nuo 1924 iki 1929 metų. Štai iš 100 vyrų Rygoje su svetimtautėmis apsisėdė 12 latvių, 38 vokiečiai, 44 rusai, 1 žydas, 48 lenkai, 68 LIETUVIAI; ir 75 estai.

Iš 100 moterų apsisėdė su svetimtaučiais 9 latvės, 34 vokiečės, 50 rusių, 1 žydelka, 63 lenkės, 70 LIETUVIČIŲ ir 78 estės.

Kituose miesteliuose ir ūkėse iš 100 lietuvių vyrų apsisėdė 64 su svetimtautėmis, o iš 100 moterų apsisėdė 67 lietuvaits su svetimtaučiais.

Kadangi mažas skaičius latvių apsisėdė su kitataučiais tai pasirodo, kad Latvijoje lietuviai susituokia daugiausiai su lenkais, rusais ir vokiečiais. Tokios mišrios vedybos veda Latvijos lietuvių prie pražuvies ir visiško išautėjimo. Kažin ką panašios studijos pasakytų apie Amerikos lietuvių mišrias vedybas? Bet vistiek nebūtų tokis baisus skaičius kaip Latvijoje, kur iš kiekvieno šimto vedybų tik apie 30 būna tikros lietuviškos. Latvijos lietuviams reikėtų susirūpinti savo likimu.

F. E. G.

Respublikos Prezidento kalbą, pasakytą Dr. V. Kudirkos paminklo pašventinimo iškilmėse. Kaip matyti iš "L. A.", p. Prezidentas yra pareiškęs katalikams labai malonių minčių. Jis aiškiai ir griežtai prieš religinį persekiojimą ir prieš zoologiską nacionalizmą.

Mes, katalikai, ir kovoja me tik su gyvulišku nacionalizmu, bet ne su dora savo tautiško meile. Patriotizmas katalikams yra pareiga ir dorybė, betgi toji dorybė nėra mums pasauležiūros centras. Toliau, p. Prezidentas davė suprast, kad dabartinė valdymo forma nepretenduoja būti amžina ir absoliutiška. Tai irgi svarbi mintis, nes režimo suabsolutinimas yra priešingas ir istoriškai patyrimui ir krikščioniškai sąžinei. Ne-

galima atimti žmonėms vilties bent kada nors turėti tobulesnę valdymo formą. Negalima užkirsti kelią pažangai. "Lo stato e sempre in fieri"; teisingai pasakė italų filosofas Gentile, buvęs šviet. ministeris.

P. Prezidento mintys apie tautos vienybę yra teisingos, nes ši kartą jis pasakė, kad tautos vienybė nėra priešinga laisvei. Kad tautai vienybė reikalinga, tai visiems patriotams aišku, bet taip pat aišku, jog tautos vienybė neturi būti Prokrusto lova ir neturi daryt smurto šventiems žmonių įsitikinimams.

Mums blieka palinkėti, kad protingos ir teisingos Pono Resp. Prezidento Ant. Smetonos mintys, pasakytos minėtose iškilmėse, virstų pagaliau realybe ir tuo konsoliduotų mūsų tautą šiuo svarbiu istorijos momentu.

J. Gbs

Žinios Iš Lietuvos

ISKILMINGAI PAMINETAS

A. A. J. MAČIULIS-MAIRONIS

siekia 190. Sunaikinti ir sugriauti 28 trobesiai. Pasėlių nuaiškinta 1625 ha. Šiam valsčiui viso nuostolių apie 380.000 litų.

Birželio 29 d. suėjo dveji metai, kai Kaune neilgai sirgęs mirė mūsų tautos atgimimo dainius, prel. Jonas Maironis-Mačiulis. Dvimeilės mirimo sukaktuves Kaune iškilingai paminėjo kai kurios organizacijos ir kunigų seminarija, kurios velionis ilgą laiką buvo rektorium. Birželio 29 d. 6 val. ryto seminarijos bažnyčioje buvo geduliugos pamaldos, kuriose dalyvavo jo artimieji giminės ir artimieji, daug meno ir mokslo žmonių.

Provincijoje Maironio minėjimą organizavo pav-kai, šaulių būriai ir kitos organizacijos. Čia buvo nepaprasti, bendri susirinkimai su pranešimais ir paskaitomis apie atgimimo dainių. Kai kuriose vietose Maironis bus drauge minimas su didvyriais Dariumi ir Girėnu, liepos 15—17 dd.

AUDROS PRIDARĖ APIE PUSANTRO MIL. LITŲ NUOSTOLIŲ

Pandėlio valsčių per kilusią audrą ledai iškrito balandžio kiaušinio dydžio. Pandėlio miestely išmuše 75 gyvenamųjų namų langus, o iš Pandėlio valsčiaus 54 ūkininkų sunaikino apie 217 ha pasėlių. Audra tęsėsi tik 15 minučių.

Apie ardrą šiaulių apskrityje gauta tokių papildomų žinių.

Joniškio v. Jonkūnų, Rimšelių ir Trumpačių k. laukuose visai sunaikinti pasėliai apie 900 ha ploto. 5 ūkininkų sugriautos daržinės ir išverstos soduose medžiai. Dar rytojaus dieną apie 11 val. grioviuose buvo rastos ledų krūvos, nors audra prašėdėjo iš vakaro apie 6 val.

Papildęs valsčiuje audra palietė 20 kaimų. Čia nukentėjusių ūkininkų skaičius

Rugiai, kviečiai, pievos, vasarojus ir dobilai taip sumaišyti su žemėmis, kad negalima nupiauti nė kraukui. Daržų vietoje likusi vien juoda dirva. Sodai ir ypač lapuočiai miškeliai taip pat sunaikinti.

Panašus vaizdas į Skaistgirio, Kruopių, Gruzdių ir Meškučių valsčiuose.

Bendrai, išskaičiuojama, kad liepos 1—2 d. audros šiaurės Lietuvoje išvisi pridarė apie 1½ milijono litų nuostolių. Nukentėjusiems padėti skubiai organizuojama pagalba.

ISDEGĖ 150 HA MIŠKO

Iš Jurbarko gavom žinią, kad ten vietos miškų urėdijos šilinės girininkijos išdegė apie 150 ha įvairaus amžiaus miško. Nuostoliai žymūs. Gaisras prasidėjo apie 10 val. ir jį lokalizuoti pasisekė tik apie 17 val. Gesinti buvo labai sunku, nes visur didelės sausros. Ugnis, prasižėdė kam nors iš pravažiuojančių numetus per neatsargumą degtuką arba papiroso nuoruką.

ŠIEMET NUMATYTA IŠPARCELIUOTI 285 DVARAI

Šių metų žemėtvarkos darbų vykdyti, žemės tvarkymo departamentas į 11 apygardų iškomandiravo 229 matininkus. Žemėtvarkos darbai apims per 152.000 ha faktinio žemės ploto. Žemėtvarkos darbams vietoje vadovaus 11 apygardos žemės tvarkytojų ir 18 jų padėjėjų. Bus tvarkomi 692 kaimai. Numatyta išparceliuoti 285 dvarų, ūkių, bei atskirų sklypų. Servitutai bus likviduojami 145 dvaruose.

Reikia pažymėti, kad matininkai be tiesioginių savo pareigų, laisvu laiku renka

Eucharistija ir Taika

(Mintys iš T. J. Paukščio paskaitos).

Susilaukėme didelės džiaugsmo šventės — I visos Lietuvos Eucharistinio Kongreso. Nei sunkūs laikai, nei kelionės nepatogumai neįstengė sulaukyti maldininkų jūros nuo jų didžiojo žygio į Kauną.

Prieš 1900 metų Išganytojas savo krašto sostinėje, Jeruzalėje, ant Golgotos kalno parodė savo meilę ir pasiaukojimą. Dabar lietuvių tauta savo I Tautinio Eucharistinio Kongreso proga nori įrodyti Kristui savo ištikimybę mūsų laikinoje sostinėje Kaune.

Tą meilę geriausiai mes galime įrodyti Kristui ne tiek savo maldomis ir procesijomis, kiek laikydami Jo įsakymų, Jo dėsnių.

Čia atkreipsime dėmesį į svarbiausią Kristaus mokslo reikalavimą — į meilę, į taiką. Deja, šiais laikais jau atpratome net galvoti, kad mūsų dienų pasauly galėtų atsirasti kokio nors jėga, kuri išstumtų iš mūsų tarpo visus vaidus, nesantaikas. O tačiau tokia jėga yra mūsų tarpe. Tai Eucharistija.

Pirmieji krikščionys net kasdien maitindavosi tą Tvirtųjų Duona. Persekiojimų laikais buvo jiems leidžiama šv. Komunija net namo parsinešti. Ir mažamečiams vaikeliams būdavo leidžiama tuoj po krikšto per tam tikrus šiaudelius gerti švenč. Išganytojo Kraują. Todėl ir nenuostabu, kad jų tarpe taip buvo įsigalėjusi meilė ir vienybė, kad net patys stambeldžiai, anot Tertulijono liudijimo, sakydavo: "Žiūrėkite, kaip tie krikščionys vieni kitus myli, kad jie yra pasiryžę net mirti už kits kitą".

Toji drąsa kentėjimuose ir tarpusavio meilė bei santauka išėjo iš Eucharistijos. Bet Kristaus galybė ne dabar nesumažėjo. Tik reikia mums leisti Jam įeiti į mūsų širdis, į mūsų šeimas, į mūsų visą gyvenimą.

Bet atraskite bent vieną tokį genijų, kuris pajėgtų įsibrauti į žmogaus sielos gelmes ir išten išvartyti visus tamsos šešelius; nurodykite bent vieną auklėtoją, kuris sugebėtų taip švelniai ir taip lengvai išgydyti slaptingiausias pairusios sąžinės žaizdas, kaip tai padaro Kristus, Ostiojo pasislėpęs.

O kiek ramybės ir džiaugsmo jau patyrė tūkstančiai tų Magdalenų ir Augustinų, kurie prie Dievo Stalo iš naujo atgimė.

Net stambeldžiai ir didžiausi tikėjimo priešai pasitębi Eucharistijos galybė. Antai, per didžiausius krikščionių persekiojimus Anname to krašto valdovas T. Duk'as išakė visiems kalėjimų sargams rūpestingai saugoti, kad tik niekas neatneštų suimtiesiems krikščionims jų "užžavėtos duonės", kuri padaro tai, "kad jie neįaučia jokio skausmo ir su džiaugsmu miršta".

Šią pamirštą Eucharistijos galybę ir nori Eucharistiniai Kongresai priminti visiems šių dienų krikščionims.

Bet Eucharistija, sutaikydama žmones su Dievu, įveda nuostabios ramybės ir tikos dvasios ir į kiekvienos šeimos gyvenimą. Šiais laikais dar per mažą atsime-name kaip labai Kristus rūpinosi šeimos židiniu. Juk 30 savo gražiausių metų Jis praleido Nazarete, kad galėtų mums palikti tobuliausios šeimos pavyzdį. Jo pirmasis stebuklas Kanoje, mirusių prikelimui taip pat skiriami šeimoms.

Prie Kristaus altorių ir dabar šeimos atranda daugiausia jėgų ir tvirtybės moterystės pareigoms nešti.

Jaunos Olandijos katalikų šeimos dėl to nuo pat pradžių pasiaukoją Eucharistinei Išganytojo širdžiai ir sistematingai siunčia kas mėnuo bent po vieną namiškį prie Dievo Stalo parnešti visai šeimai Eucharistijos malonių. Tad Eucharistija yra galingiausias vaistas ir prieš visas šeimos ligas ir nesantaikas.

Galop Eucharistija paskleidžia taikos ir meilės dvasią ir šių laikų visuomenėje. Dievo Stalas sustarina darbą su darbininku, mokslo žmogų paklupdo šalia broliuko artojelio, tvirtalimenį vyrą šalia silpno vaikelio. Čia pamiršamos visos nesantaikos, visi vaidai ir priešingumai.

Eucharistijos Kristus plečia ir toliau savo meilės ir taikos Karalystę. Antai, tik per paskutinį dešimtmetį misijų kraštuose tiek padidėjo tikinčiųjų eilės, kaip seniau per visą šimtmetį jų nebūdavo susilaukiama. Visame pasaulyje tūkstančiai vyrų ir moterų būriai eina kasdien prie Dievo Stalo. Eucharistiniai Kongresai parodo ir šių laikų žmonijai, kad Eucharistija ir šiandien dar gali sukelti naują taikos ir religinio prisikėlimo pavasarį visuose kraštuose.

Taikos ir Meilės Karaliui priklauso ir mūsų šalies ateitis!

"R."

JONO KMITO EILS

Tai gražus mūsų išeivijos įžymaus poeto kun. K. Urbanavičiaus eilių rinkinys. Šią knygą išgrynė visą rimtesnioji spauda. Visi gėris jos turinui, gėresies ir Tamsta ją išgyvės.

Knyga gražiai atspausdinta ir turi 191 pusl. Jos kaina \$1.50. Bet dabar "Darbininko" spaudos vajuas metu, gražiais drobės viršeliais kaina tik 75 centai; popierio viršeliais 50 centų.

Dabar yra geriausias laikas įsigyti šią taip brangią ir naudingą eilių knygą.

"DARBININKO" ADM.

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kun. Jonas Švagždys - Kurėjas

Smulkūs žmonės dažnai nori būti dideliais. Garbė - tai jų idealas. Ir už menkiausius darbelius laukia pagyrimų. Jei apie tuos 'didelius' darbus niekas neparašo ir laikraščius, tada patys "veikėjai" pyškina ilgus straipsnius ir sau nesigaili garbingų žodelių.

Perskaičius laikraščių korespondencijas net akys nušvinta. Kaip daug mes turime veikėjų, visuomenės darbuotojų ir net genijų! Tikrunoje dėja, daugumos genialiskumai blunka korespondencijų rėmuose. Tai karjeristai arba vienos dienos didvyriai...

Tikrai dideli žmonės, nežiūrint ar jie būtų dvasiškai ar pasauliškai, yra kitaip nusiteikę. Jie gerai supranta žmogaus menkumą. Jų didžiausi veikalai jiems atrodo menkniekiu. Drovės juos net viešumon parodyti. O jei kas kitas išstato aikštėn jų darbų vaisius, tai jaučiasi, kad Dievo apdovanoję malonės gauna daug daugiau padaryti. Todėl pagyrimai jiems atrodo visados perdėti.

Kun. Jonas Švagždys, priklauso prie pastarosios klasės žmonių. Užtat ir šis mano raštelis jam nepatiks. Ne dėl jo, tik apie jį rašau, nes jis pats neraišėja. Kalboje poetas nesutvėrė jokio poezijos kurinio. Originalių jų pamokslų konspektai tebėra nesudėti į knygos formą. O jų tiek daug! Korespondencijomis neišgarsino savo darbuotės... Štai kodėl, 'Darbininko' Redaktorius prašomas, išdriau liesti savo mylimojo konfrakto asmenį. Daug negalima tikėtis nuo gerokai aprūdijusios plunksnos.

Pačiam reikia būti genijui, kad aprašyti genijali asmenį. Jis yra ypatingas žmogus! Prisidengęs koku tai paslaptingu skydu. Retai jį sueinantiems asmenims jis išrodo taip, kaip išrodė Šv. Pranciškus Asyžietis tėvui Pietro Bernardone bei jo draugams. Daugeliui jis terra ignota, bent per tūlą laiką. Nepaprastų darbų matome ir kun. Jono Švagždio padangėje. Daug gražių dalykų jis įvykina parapijoje, žiūrėdamas iš tolo. Laikraščių, pavyzdžiui, patys neužrašinėja, bet jo kolonijoje geriausiai išplatin-

ta katalikiškoji spanda. Į draugijas rašytis žmonių neverčia, bet jos labai skaitlingos ir pavyzdingos. Kitose parapijose į Treinininkų Broliją negauna senų, prie jo jaunimas tampa tretininkais. Pasauliųjų apaštalių nereikėjo ieškoti. Patys parapijiečiai matė reikalą ir jo vadovybėje susidarė laisvanorių armija.

Prirengti žmonių protus ir širdis nepaprastais darbais tesugeba nepaprastas KUNIGAS ir MOKYTOJAS.

Kristus, kalbėdamas į Apaštalus, yra pasakęs: "Jūs žemės druska; jei druska išdovks, kuo ji bus sudoma?.. Jūs pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas ant kalno. Taip pat nedegama žiburio ir nededama jo po saiku, bet ant žibintuvo, kad šviesit visiems, kurie yra namuose. Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kuris yra danguje" (Mat. 5, 13-16).

Kunigas prilyginamas žemės druskai ir pasaulio šviesai.

Druska pasudoma valgis dėl skonio ir dėl apsaugojimo nuo gedimo. Kunigas turi vesti žmones dorybų keliais taip, kad jie būtų ir Dievui malonūs ir apsaugoti nuo sugedimo nuodėnėje.

Šviesa išblaško tamsybes. Kunigas, kaip mokytojas, dangiškųjų mokslų išsklaido žmonių protuose klaidų ir nežinystos rūkus. Sunkus tai darbas! Darbas, reikalaujantis pasiaukojimo. Jis turi tapti, nelyginai, druska bei žvakė. Druska tada tepasuguoja daiktą nuo puvinimo, kada ji pereina į tą daiktą. O žvakė tada tešviečia, kada ji dega.

Degs daiktas tik paliuosuoja kada nors iš saulės sugertąją šviesą bei šilumą. Jūs kuris daiktas daugiau sugeria saulės spindulių, tuo jis geriau dega, šviečia ir šildo. Taip lygiai ir žmonės; juo jis daugiau persisunkia Teisybės Saulės spinduliais, tuo daugiau jis gali šviesti ir šildyti.

Kun. Jonas sugeba persiimti amžinosios Dievo tiesomis ir, lyg žemės druska, paskęsti žmonių masėje. Pamokslus sako moderni-

škus. Tai mūsų Prohaška arba Thamer Goth. (Garsiausias vengrų dabartinių laikų pamokslininkas.) Visi pavyzdžiai imami iš šių dienų gyvenimo: "moderniškai". Todėl jauni ir seni atsidėja klausoti, kol pavargsta. Žiūrėk, čia klausytojo širdį juokas kutena, ten vėl gailėsio ašara skruostus vagoja. Genijalių gabumų žmogus tesugeba tai padaryti.

"Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje..." Tamsybės vaikai bėga nuo šviesos. Jie Kristaus, tosios Saulės Teisybės, nepažįsta; Bažnyčion neina... Kun. Jonas suranda plyšelių, išverčia į supažinęsias minią ir dangiškosios šviesos spinduliais nušviečia Kristų, parodo Jo neapsakomąją didybę ir grožį ir plačiai atidaro vartus į teitį ir gailėstingos motinos - Bažnyčios prieglobstį.

Savmylos ir pavydo pilni žmonės darys man priekaištus, sakdami: kur čia kun. Jono genialiskumas, jeigu tokioje gražioje ir didelioje kolonijoje pasitenkinama prastute bažnyčia. "Ar nežinote, kad jūs esate Dievo bažnyčia ir Dievo Dvasia gyvena jumyse?" (1 Kor. 3, 16), sako šv. Povylas. Man, rodos, kad apvalyti žmonių širdis, pastatyti jose altorius ir juos padabinti, yra daug sunkesnis darbas negu iš plytų subuduoti dievnamį. Kun. Jonas kaip tik ir rūpinosi pirmiausiai pristatyti bažnyčių žmonių širdyse, o paskui galvoti apie statybą gražaus namo. Broktonas juk tai ypatinga kolonija. Ar rasi kitą koloniją kur būtų draugijos narių balsuota ar yra Dievas, ar ne? Kun. Švagždiui reikėjo turėti reikalą ir su tokiais žmonėmis. Ar girdėta, kad parapijoje susirinkimo salėje kas nors kumščiu savo Dvasios Vadui akiniui stiklus į akį suvarytų? Ir čia kun. Jonas pasekė savo gerąjį Mokytoją. Mušeikai, parodė meilę, pareikšdamas, jog kaip tik galėsiąs matyti, pirmutines šv. mišias už jį paaukosęs. Šis epizodas man geriausiai apibūdina kun. Švagždžio asmenį. Prisiminiau šį liūdną įvykį ne pažeminimui gerųjų broktoniečių, bet charakterizavimui jų mylimojo klebono.

Marijos Magdaličės, šv. Augustino ar šv. Povylų pirmąkart netikęs gyvenimas nei kiek neaptemdo įgyto šventumo. Užgimę naujam gyvenimui Dievui iki pasaulio pabaigos švies gražiu pavyzdžiu.

Broktoniečiai privalo ypatingai dėkoti Dievui už Jo begalinę meilę. Juk garbingas daiktas pamačius klaidą jos išsižadėti. Tasias klaidas nurodo Dievo tarnas - kun. Jonas ir uoliai ragina sekti Kristų. Ir šiandien jam džiaugsmo ašaros rieda, kada mato klausyklos žmonių apstotas ir kasdien, o ypač sekmadieniais, nuklaupusi Dievo stalą.

Nežinau Amerikoje kitos kolonijos, kur bažnyčioje nuolat būtų garbinamas šventiausias Sakramentas. (Lawrence tretininkės pase-

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis - dvas. vad. Kun. Pr. J. Juškaitis - pirm. ir redaktorius, 432 Windsor St., Cambridge, Mass.; Pr. Mankus - Ias vice-pirm.; J. Baltrušaitis - II as vice-pirm.; V. J. Blavackas - rašt., 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabris - I as vice-pirm., 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; K. Ralys ir A. Zavetkas - I as vice-pirm., 12 do globėjai.

TAUTOS PRIEŠAS

Garsus mūsų rašytojas ir filosofas Vydūnas yra pasakęs: "Didžiausias mūsų tautos priešas yra alkoholis". Ir tikrai. Esame laisva tauta, turime politinę nepriklausomybę, bet retai ateina mums į galvą mintis, kad daug lietuvių nėra pilnai laisvi, kad daug tebevergauja visų tautų naikintoji alkoholi, kuris griaua mūsų ramios tautos gražius papročius, vie-

kę broktoniečių pavyzdį). Gali sau išvaizduoti vyrų tikėjimu, kada šv. Vardo Draugijos nariai iširikiavę po du, užsidegę žvakes, giedodami "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė" ir vėliau Kristaus Karaliaus nešini, eina gatvėmis iš svetainės į bažnyčią... Čia visi "in corpore" eina prie Komunijos.

Kun. Švagždys suranda gana laiko ir visuomenės darbams. Ilgą laiką darbovos Federacijoje; pastaraisiais laikais įsigilino į darbininkų klausimą. Pažysta žmonių psichologiją, nes geras observatorius; supranta darbininkų reikalus ir, jam pirmininkaujant L. D. S., jo žodžiais tarant, "Darbininkas" pradėjo vaikščioti savo kojomis.

Ilgiausių Dievo malonėmis dabintų metų linki, Kun. Pr. M. Juras.

SAO PAULO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAP VARDŲ BENDRUOMENĖS PADEKA

Nepaprasto visuotinio lietuvių katalikų Bendruomenės susirinkimo, įvykusio š. m. gegužės 20 d., įgaliota lietuvių parapijos Valdyba šiuo reikšiu savo giliausią padėką Amerikos lietuvių visuomenei ir atskiriems asmenims, lygiai ir Gerb. Klebonams, kurie mielai aukavo šiais sunkiais laikais savo stambesnius sumas Sao Paulo lietuvių bažnyčios reikalams.

Kun. B. Sugintas parvežė keturis tūkstančius šimtą trisdešimt dolerių ir 41 centą, kurie yra iškeisti ir padėti bankon - bažnyčios statybos fondan.

Su surinktomis aukomis Lietuvoje fondas jau turi 83.702 milneisų.

Visiems broliams Kristuje mes niekuo kitu dabar negalime atsisteiti, kaip pavesti Juos gerajai Jėzaus širdžiai.

Kun. B. Sugintas, Lietuvių šv. Juozapo Bendruomenės vardu. Sekr. Vael. Kamantauskas SAO PAULO, 1934 m. birželio mėn. 1 d.

ton jų sėdamos nelaimių, nedorybių ir pražūties sėklas.

Istorijos bėgyje įvairios tautos yra daug pergyvenusios, pernešusios įvairių nelaimių, o kitos visai žuvo. Iš šalis žiūrint, atrodo, kad garsias Asirų, Babilonų, Egipto, Graikų ir Romėnų tautos pražūdę išstirė karaliai arba užpuolę su naikino priešai, pražūdę karai, ligos ir kitos žmonijos nelaimės. Bet giliau į tą dalyką pažvelgus, galima pastebėti, kad nė viena iš jų nežuvo netikėtai.

Kol tauta sveika kūnu ir dvasia, visi jos piliečiai drausmingi, sąmoningi, jai nebaisus joks priešas. Bet kai į sveiką tautos organizmą pradeda brautis ištįžimas, palaidumas, tingėjimas, bedievytė, girtuokliavimas, tada tauta pradeda menkėti ir galų gale turi visiskai žūti.

Yra pastebėta, kad sėkmingiausias būdas nutautinti ar tautas sunaikinti, - tai girtuokliavimas. Taro pavyzdžių begalės, šimtai. Baltasis žmogus apgalėjo ir beveik išnaikino gausingas indėnų tautes ne ginklu, ne kitomis kokiomis priemonėmis, bet svaigalais. Afrikos negrus, Australiečius, Naujosios Zelandijos ir kitų salų tautes beveik visiskai išnaikino nuodydami alkoholio nuodais.

Rusų caras, matydamas, kad tokiuo būdu galima išnaikinti net labai dideles, gausingas, sveikas, tautas, buvo sumanęs mažą lietuvių tautą išbraukti iš pasaulio tautų šeimos. Tam tikslui stengėsi visą Lietuvą apdengti karėjančių ir smuklių tinklu. Iš tikrųjų ir buvo daug: kur eisi, kur važiuosi, visuose miestuose, miesteliuose, kaimuose ir net laukuose palei kryžkeles jų buvo pilna.

Nėra abejonės, lietuvių tauta būtų turėjusi žūti, bet mūsų tautos gelbėtojų prielaidą atsirado garbingas vykuspus M. Valančius. Jo darbas buvo labai sunkus, bet jis nenusiminė ir nuleido rankų ir galų gale laimėjo. Išidėmėta vysk. Valančiaus taktika, veikimo būdas. Jis ginčydamasis su rusų vyriausybe dėl blaivybės įvedimo, siūlė rusams geriau imti tiesioginius mokesčius, negu per degtinę. Mat, jam buvo aišku, kad liaudis ir didesnius mokesčius mokėdama, keldama sunkesnę materialinę naštą, bet nevartodama svaigalų, nenuodydama pati savęs, dvasiniai bus daug sveikesnė, pajėgesnė.

Dabar girtuokliavimas, kaip Lietuvoje, taip ir kitur nemažėja; jis kasmet žymiai didėja, ardydamas pavienių asmenų, senų ir visos valstybės organizmą, stumdamas visą tautą į greitę pasenėjimą ir apsnūdimą.

Alkoholis, paliesdamas tautos dorovę, darbingumą, griaudamas jos ekonominių gyvenimą, didina krizį.

Anglų garsus politikas Lloyd Georges teisingai sakė: "Jei Europa dar 10 metų taip, kaip lig šiol gers, jina pasaulinėje rinkoje nuostos gyvavusi". Geriausių diplomatų vikrumas nedaug tepadės, jei tautos branduolis - kaimas bus sutrinijęs.

Matydami didelį alkoholio žalingumą mūsų išeivijai, stokime į kilnų blaivinimo darbą.

"S."

NAUJA TAUTA

Naujoji Gvinėja yra atasta nauja tauta, kuri savo išvaizda ir kultūra ne kiek nepaneši ir vietinius gyventojus. Naujoji Gvinėja - sala, kuri, kaip žinoma, ligi šiol dar mažai ištirta. Prieš karą ji priklausė Vokietijai, dabar perėjo į Australijos rankas.

Neseniai Australijos valdžios orlaiviams pavyko prasiskverbti į centrinę šios salos dalį.

Naujai atrastoji tauta užima labai derlingą lygumą, stato keturkampius namus vietoj apvalių lušnų, daugiausia verčiasi sodininkyste. Labai originaliai sodinti teisingais keturkampiais. Iš orlaivio žiūrint atrodo kaip šachmatų lenta.

Neabejotina, kad ši iki šiol nežinomoji tauta yra atsikrausčiusi i Naująją Gvinėją iš kur nors kitur, nes savo išvaizda ir aukšta kultūra griežtai skiriasi nuo vietos gyventojų. Nuostabu dar, kad šie žmonės apsiginklavo ne tik lankais ir strėlėmis, bet ir pikėmis lygiai tokio tipo, kaip kad buvo apginkluoti anglų pestininkai XV šimtmeityje.

Nepaisant, kad jie dar tebesinaudoja tik akmeniniais kirviais, tačiau jų konstrukcija pasižymi nepaprastu tobulumu ir meniškumu. Savo būdu ši tauta labai taikinga, nuoširdi, nes ekspedicijos vadas Čiuneri ir visi jos dalyviai visur buvo maloniai sutikti ir nieku neteko jiems pavartoti ginklo.

"U."

PILNUJŲ BLAIVININKŲ KUOPOMS

Šiuo metu pranešu visoms kuopų valdyboms, kad šį metų Blaivininkų metinis Seimas įvyks rugpjūčio 26 d., Cambridge, Mass. Todėl būtų labai, gražu, kad visų kuopų valdybos Centrai pasiskubintų prisiųsti savo kuopų raportus, tai yra: narių skaitlinę - naujų narių ir senų ir kiek viso. Prie to malonės prisiųsti po 25 centus nuo nario, kaippo metinę duoklę.

Nelaukite paskutinių dienų, siųskite dabar. Čekius arba Money Order išrašykite sekančiai:

Amia Sidabras ir siųskite V. J. Blavackas 7 Mott St., Worcester, Mass.

V. J. Blavackas P. B. S. Sekretorius.

PADEKA

Reiškiamė nuoširdų dėdingumą Lietuvos Užsienio Lietuviams Remti Draugijai, kuri prisiuntė 3259 egzempliorių ir įvairių vadovėlių mūsų vedamoms mokykloms Amerikoje. Už knygą ir jų prisiuntimą mums nereikėjo mokėti.

Labai įvertiname tokią didelę mūsų mokykloms ir mums tuomi suteiktą auką. Turėdamas naujausias laidos lietuviškas knygas, galėsime per savo mokyklas daug pasekmingiau jaunoje Amerikos lietuvių kartoje diegti ir palaikyti lietuvių kalbos ir tėvynės meilę. Jūsų obalsi: "Visuomet ir visur būk lietuvis", stengsimės įskieptinti ir auginti kartą ir tuomi atsiliegti taip gausiai mus sušėpusiai, brangiai Tėvynei Lietuvai.

Dėkingos, Šv. Kazimiero Seserys Amerikoje.

KĄ SAKO GALVOS IŠVAIZDA APIE ŽMOGAUS BŪDĄ?

Kai kurie žmogaus kaušo ir smagenų tyrinėtojai pasakoja tokius dalykus.

Žmogaus pailga, aukšta galvos forma nėra toks jausmingas ir jautrus, kaip apskritos galvos formos žmogaus.

Apskritgalvis, kokį nors prašymą greičiau patenkins ir pastovesnis savo darbe. Juo galva apvalesnė, tuo žmogus labiau patenkintas ir pastovesnis savo darbe, tuo rečiau jis bus blogoj nuotaikoje.

Kas pasakytą apie pailgos galvos žmones, tą patį galima pasakyti ir apie kampuotų linijų galvos formos žmogų. Juo ryškesnis yra linijų kampuotumas, tuo labiau žmogus yra neprieinamas. Griežtumas, savymyla pas jį labiau išbujojusi, negu pas apvalios galvos formos žmogų. Jeigu kampuotos linijos ryškesnės yra viršugalvyje, tada reikia spręsti apie to žmogaus savymylą įvairiose srityse.

Jeigu apatinėje galvos dalyje, tuomet galima tam asmeniui priskirti šias būdo ypatybes: šykštumą, palinkimą pajuokti, neapykantą.

Tai tarp kitko pastebėjo neseniai vienas mokslininkas, keliaudamas po Bavariją Vokietijoje. Vienoje šio krašto dalyje gyvena žmonės su apvaliomis galvomis, tvirtais, truputį išsikišusiais skruostų kaulais. Tai slavų rasės žymės. Kita gyventojų dalis turi pailgas galvas. Tai germanų rasė. Slaviškas žmonių tipas, kuris turi didesnę prisirišimą prie žemės, taip pat rodo didesnę palinkimą prie drauginio gyvenimo ir veikimo.

"M. L."

Jeigu prie mano kojų sudėtų visų viešpatijų vainikus vietoj mano knygu ir mano pamėgimo skaityti, aš visa tai atstumdėčiau.

Fenelon.

Greičiausia Kelionė į Lietuvą BREMEN - EUROPA

EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPEDĄ

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

HAMBURG - DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN - NEW YORK

Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabininiais laivais. Patogus susisiekimas geležinkeliais iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

252 BOYLSTON STREET, BOSTON

Kun. Jono Švagždžio 15 Metų Klebonavimo Sukaktuvės

Liepos 26 d., š. m. Šv. Roko parapijos klebonui kun. Jonui Švagždiui sukako penkiolika metų, kaip jis Montello, Mass. garbingai klebonauja.

Kleb. kun. J. Švagždžio veikimas šioje parapijoje nuo pradžios pasireiškė labai žymiai. Jis pergyveno labai daug sunkių valandų. Montello kolonija Naujoje Anglijoje buvo žinoma kaip socialistų centras. Iš tos kolonijos išėjo beveik visi socialistų vadai. Montvydas ir Kiaulėnas, kurie nužudė a. a. kun. Žebri, taip pat buvo montelliečiai. Tiesa, buvo ir gerų žmonių, bet mažuma.

Katalikų priešai dirbo ardyimo darbą parapijoje ir visose draugijose.

Prieš penkiolika metų toje parapijoje klebonavo mūsų išeivius žymusis literatas — vadas kun. Kazimieras Urbonavičius. Jo gyvybei kėlė kartų gresę pavojus. Jis ne tik, kad atlaikė katalikų priešų puolimą, bet juos nugalėjo.

Kun. Švagždis, atvykęs į šią parapiją ėmėsi darbo su nepalaužiamą valia, su tvirtu pasiryžimu, kad išgelbėti žusiančius ir svyrtojančius tos kolonijos žmones.

Montello, pasirodė lyg ta "taurė kartumo": reikalavo pasisąsventimo, sumanaus ir energingo darbo. Laikas priverstė pažinti tuos, kurie dėšosi "katalikais", bet tikrumoje buvo ir vilkų avies kailėje.

Priėmė tą "taurę kartumo" ir sutikęs su Jo valia, pradėjo nešti sunkų kryžių.

Kryžius buvo sunkus, bet jo našta, jam buvo lengva. Laikui bėgant pasirodė gražūs vaisiai.

Vilkai avių kailėje, pamatę, kad kryžius laimėjo, bėgo tolyn sąžinės graužiami ir ligi šių dienų klajoja, kaip pasaulio sūnūs. Kaikurie sugrįžo ir liko klusnūs Bažnyčiai.

Jis-gi išauklėjo gražią lietuviškai-katalikišką dvasią; išaugus jaunoji karta, sudarė galingą, vieningai veikiantį kūną parapijoje.

Siandien Montello Šv. Roko parapija, gražiai sustatintai veikia ir auga lyg tas puikus ažuolas, kurio ir audra nepajudina.

Klebonas kun. J. Švagždis nėra užsidaręs parapijoje, bet jis yra vienas iš žymiausių veikėjų — visuomenininku Amerikoje. Yra buvęs keliais atvejais ALRK. Federacijos pirmininku valdybos nariu; įvairiose fondų kėlimo valdybų aktyviu veikėju. LDS. organizacijoje dirba nuo pat įsteigimo. Per keliolika metų buvo jos valdyboje. Jau antri metai yra LDS. Centro pirmininku. Jam pirmininkaujant LDS. ir "Darbininkas" sustiprėjo.

Minint kun. J. Švagždžio klebonavimo 15 metų sukaktį Montelloje, pravartu susipažinti su jo biografija. Paduodu apžvalgą.

Rašytojas įsitikinęs, kad laikas išsąuks surasti šių apžvalgų paduotų biografinių žinių ir smulkmenas, o jų yra, labai idomių, ir vertų jas visas užrekoruoti.

Kun. Jonas Švagždis, sūnus Lauryno ir Bronislavos (Tamošiūnaitės) Švagždių, gimė 1882 metais, lapkričio 12 d. Miškioje — Sidabrave, Lietuvoje.

Kun. Jonas buvo pats vyresnysis iš devynių brolių ir dviejų seserų.

Besididinant gražiai šeimynėlei, kun. Jonui teko daug laiko gyventi pas savo dieuką ir bobutę ir ten pradėti pirmąją abėcėlę iš elementoriaus, ne žinant to, kad kain jo tėveliai, taip ir diedukai buvo geriausi lietuviai. Tai buvo laiko žymė. Tain buvo visoje laukioje Lietuvoje.

Pradina mokvklą kun. Jonas baigia šešiuose. Reikia žinoti, kad anu laiką pradinės Lietuvoje mokvklas buvo rusų (Narodnoje mokykloje).

1894 m. įstoja į Mintaujos (Jelguvos) gimnaziją.

1896 m. persikelia į Šiaulių gimnaziją.

Reikia pažymėti, kad kunigo Jono gimnazijos mokslo laikai, tai kalkuliacinis punktas jo lietuviško susipratimo. Jo širdyje uždegta pirmoji kibirkštis tautiškos idėjos.

Jo gimnazijos suolas labai idomus, kaip tėvynės meilės pradą. Spaudos draudimo laikmečio laimėtoji kova, ir dar, knygnešio pargabenta lietuviškoji kny-

ga patenka į jautraus gimnazistuko rankas, kuria jis susižavi, pamyli ir už jos lietuviybę pasirenge kovai.

Kun. Jonas pradėjo domėtis visais klausimais, kurie paliečia skurdų kaimiečio gyvenimą. Meilė prie vargšų pašaukė kun. Joną stoti į kunigystės luomą.

Baigęs Šiaulių gimnaziją įstoja 1901 metais į Kauno dvasišką Seminariją. Eidamas mokslus seminarijoje, jau buvo tautiškai susipratęs klerikas. Tenka už tą susipratimą, nors ir nekalčiai nukentėti, bet viską perneša ir su Dievo pagalba, 1906 metais įšventintas kunigu. *Smolėtas Ed.*

Kun. Jonas, tik įšventintas į kunigus, sunkiai suserga tifu ir tik po kelių mėnesių ligos, 1907 metais, sausio mėnesį, tampa paskirtas vikaru į Vaiguvą — Žemaitijoje.

1908 m. perkeliamas Užtonon vikaru ir keturklasiės mokyklos kapelionu.

Vikariaudamas kun. Jonas Švagždis atydziai seka kaimo vargingą gyvenimą ir kiek galėdamas jiems padeda. Savo tėvišku — kunigiską gailestingumą, užtaria prijausdamas juodo darbo nukamuotiems darbininkams, nors pats nukentia daug nemalonumo. Bet kas jo meilę užlopinis: Jis yra Kristaus vynyno darbininkas ir laiko sau už pareigą suraminti visus vargstančius, bei persekiojimus kenčiančius. Jis vargšų užtarytojas.

1912 metais kun. Jonas Švagždis keliauja po visą Europą su Maskvos Archeologinio Instituto ekskursija. Ekskursijos maršrutas: Rusija, Austrija, Italija, Graikija, Mažoji Azija, Turkija ir Bulgarija.

Rudenio, 1913 metais, kun. Jonas Švagždis atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

Išbuvęs 6 mėnesius Brooklyne, tampa paskirtas Patersono klebonu.

Patersono sekmingai klebonauja nuo 1914 m. ligi 1917 metų.

1917 metais sunkiai suserga ir išvyksta gydytis St. Joseph's džiovininkų ligoninė, Catskill Mountains.

Sustiprinęs šiek tiek savo sveikatą išvyksta į Pietinę Ameriką.

Pietinėje Amerikoje aplanko valstybes: Čilį, Argentina (Argentinoje 4 mėnesius išbūna laikinu vikaru ispanų parapijoje pas kun. Lamanna, Buenos Aires'e, ir kiek laiko Laplatos vyskupijoje. Susipažinęs ir su Brazilija. Pietinėje Amerikoje organizuoja lietuvių darbininkus ir draugijas.

1919 metais grįžta į Jungtines Valstybes ir pasilieka Bostono diecezijoje. Tampa paskirtas kleb. į Norwood'ą. Šešis mėnesius išbūvus Norwoode, skiriamas į Montello, Mass., 1919 metais liepos 26 dieną.

Nuo 1919 m. liepos 26 d., garbingai klebonauja Montelloje.

Kleb. kun. Jonas Švagždis, sunkiai dirbdamas, kaip parapijiniame, taip ir

visuomeniniame darbe, pasiūlsta tėvynės Lietuvos ir 1925 metais vyksta į Jankytį.

Kadangi jis buvo kilęs iš gražios šeimynėlės, jam buvo idomu pasimatyti su saviškiais. Tėvelis jau buvo persiskyręs su šiuo pasauliu, bet motinėle, garbingos senatvės sulaukus, besidžiaugdama gražių būrelių savo vaikų irgi troško pamatyti savo Joną-kunigą. Meldėsi jina, prašydama Dievo, kad jos laukiamoji diena išsipildytų. "Žodis stoji kūnu" — kun. Jonas po keliolikos metų nesimatyimo, susitinka vienintelę jo širdies džiaugsmą, senatvės suvargintą senutę. Kas pasakys anos valandos susitikimo jausmingą išpūdį!

Kleb. kun. J. Švagždžio broliai pasidalinę įvairiomis profesijomis. Seserys taip pat. Pirmasis iš eilės, nuo vyresniojo, brolis Juozas, gyvena Brocktone, dirba batsiuvių dirbtuvėje. Antras — Stanislovas, ūkininkas, tėviškėje, prie kurio gyvena ir motinėle. Trečias — Antanas, Čikagoje. Ketvirtas — Pranas specialistas aukštininkas. Penktas — Petras Čikagoje. Šeštas — Povilas, prigręs automobilio nelaimėje. Septintas — Bronislava, leitenantas, atsargoje. Aštuntas — Justinas, ūkininkas. Devintoji sesuo Karolina, pasirinkus luomą vienuolės, Širdietė — Kaune. Dešimtoji sesuo Veronika Budreckienė — Amerikoje.

Kleb. kun. J. Švagždis, noriai aplanko visus, brolius ir seseris gyvenančius Lietuvoje ir Amerikoje.

Aplankęs tėviškę ir visą naujai atsistačiusią Nepriklausomą Lietuvą, sugrįžta vėl į Montello.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

1930 m. išvažiuoja į Europą, atvažiuoja į Ameriką. Sustoja Brooklyne pas kun. Varnagiri.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

L. VYČIŲ N. A. APSKRIČIO KUOPOMS

Remdamiesi metinio suvažiavimo nutarimais, krepiamės į visas Naujos Anglijos Vyčių kuopas, kad uoliai imtumėtės darbo visu pasiryžimu pasekmingai surengti mūsų metinį išvažiavimą, rugpjūčio 12 d., Palangoje, Lawrence-Mathuen, Mass.

Kadangi laiko jau mažai, tai visos kuopos kuogreičiausiai turėtų išrinkti darbo komisijas, skaitlingai organizuotis ir išvažiavimą.

Taipgi prisimindami praeitų metų pasekmes ir visą tvarką, raginame, kad kiekviena kuopa turėtų atskirą užsiėmimą gegužinėje. Daugiausiai pasidarbavusi kuopa gaus dovanų.

Kurios kuopos manytų turėti kokį nors "biznį", malonėkite pranešti Apskričio pirmininkui.

Brangus jaunime, kad šitas mūsų išvažiavimas būtų sekmingas, kad pasilikty gražus atbalsiai, tai turime įdėti visas savo jėgas, visi stoti darban.

Atminkime, kad kiekvienas dirbame sau, o ne kitam. Užtat visi į bendrą darbą! Bendromis jėgomis dirbdami turėsime gražius vaisius.

Rengimo Komisija.

WESTFIELD, MASS.

PIKNIKAS

Šv. Kazimiero parapijos piknikas įvyks rugpjūčio 19 dieną, visiems žinomoje gražioje vietoje — Lygos parke.

Visi Westfieldo lietuviai dirba išsijuose, kad piknike svečius tinkamai priėmus, apdovanojus ir skoningai pavaišinus.

Yra jau paaukuotas gražus "motorsaikelis", geras radio ir kitų neišskaitomų gražių ir naudingų daiktų. Kiekvienam atsilankiusiam bus proga laimėti už mažą pinigėlį. Taipgi pikniko papuošimui bei "good time", komisija yra sudarius labai gražią ir linksmią.

Jos širdis nujautė. Neužilgo ji mirė.

Ilgiausių metų garbingam Dvasios Vadui!

Km.

Vasara Lietuvoje

Reguliarūs, nuolatiniai išplaukimai per COPENHAGĄ. Visi kambariai iš lanko, su maudynėmis.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba

AMERICAN SCANTIC LINE

75 State Street BOSTON

programą. Iš programos rengimo komisijos teko girdėti, kad Worcesterio storiausios ir stipriausios moterys trauks virvę su tokio pat "saizo" Westfieldo moterimis dėl čempionato.

Taipgi bus ir vyrų panašus sporto "tymas". Laike visų rungtynių bei imtynių gros benas.

Tad visi lietuviai iš artimų ir tolimų kolonijų rugpjūčio 19 d. skubėkite į Westfieldo Šv. Kazimiero parapijos pikniką.

WORCESTER, MASS.

Birželio 13 d., š. m. šioje kolonijoje mirė Marijona Pranekevičienė. Ji paėjo iš Suvalkijos. Keturvalakį u parapijos, Vilkaviškio ap-

skrčio. Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko nuhidime dvi dukteris, du sūnų, vyrą ir tris anūkus.

CAMBRIDGE, MASS.

PIKNIKAS

Rugpjūčio 12, Maynarde Voses daržė įvyks paskutinis parapijos išvažiavimas. Jau išlaimėjimo knygelės parduvinėjama. Kas daugiausiai tų knygių išparduos gaus labai gražią ir brangią dovaną.

MIRĖ

Liepos 13, Juozas Šiaulyš mirė. Laidotas su bažnytinėmis apeigomis, liepos 17.

Liepos 18 mirė Pranciška Urbonavičienė, gyvenusi 8 Moore St. Laidota su trejoniomis šv. Mišiomis, labai gražiai, liepos 21.

Lai Dievas būna gailingas jų vėlėms.

X. Y.

IVAIRIOS ŽINIOS

VOKIETIJOS NUŽUDYTA PER 2000 ŽMONIŲ

NEW YORK — Liepos 19 d. žinios, kurios, pasiekė Ameriką, aplenkdamos Vokietijos cenzūrą, paduoda, kad žudynes, kurias Hitleris įvykdė birželio 30 d., tebesitęsia ir kad ne 77 nužudyta, kaip pats Hitleris skelbė, bet daugiau kaip 2000 žmonių.

Pats Hitleris esąs vokiečių reguliaris kariuomenės saugojamas ir jo įtekmi žymiai mažėja.

Pulkininkas von Pappen, prezidento von Hindenburgo draugas, esąs tikrasis Vokietijos šeiminkas.

Šias sensacingas žinias Vokietijos atstovai užginčijo.

SUŠAUDYTAS ŽMOGŽDYS BARZDAITIS

KAUNAS — Liepos 2 d. karo lauko teismas Kaune sprendė pil. Motiejaus Barzdaitio, Juozo sūnaus, 40 metų amžiaus, kilusio iš Šakių apskrities, Žvirgždaičių valsčiaus, Viltrakių kaimo, bylą. Teismas pripažino Barzdaitį kaltu tuo, kad jis, iš anksto susitaręs ir bendrai veikdamas su Motiejum Narkeliūnu, šių metų kovo 7 d. apie 19 val., karo stoviu esant, norėdamas pasipelninti, atvyko pas savo kaimyną, Viltrakių kaimo gyventoją, Vilčinską Juozą, revolverio šūviais, kastuvo ir čiečkos smūgiais nužudė Oną Vilčinskią ir Vilčinskų tarnaitę Elžbietą Kudirkaitę, sunkiai sužalojo Juozą Vilčinską, kuris kitą dieną nuo sužalojimo mirė, sunkiai sužalojo Vilčinskų giminaitį Kazį Kėvelaitį ir lengvai sužalojo Kėvelaičio seserį. Jadvygą Kėvelaitę, suvilko visus į kambario vidurį ir kastuvu bei čiečka dar jiems kapojo galvas ir, manydamas, kad visi jau nebe gyvi, pagrobė 481 litą pinigais, 16 vekselių 2050 litų

sumai, dokumentų ir įvairių maisto dalykų ir, nusikaltamojo darbo pėdsakams paslėpti, padegė Vilčinskų gyvenamą namą ir kitus trobesius. Gaisto metu visai sudegė visi trobėsiai, gyvuliai ir inventoriai.

Sužeistieji Kėvelaitis ir Kėvelaitė iš degančio namo išsoko per langą. Tai pastebėję piktdarčiai dar šaudė į Kėvelaitį, bet nepataikė. Sužeistasis Vilčinskas ir Vilčinskienės ir Kudirkaitės lavonai paskutiniu momentu buvo išnešti iš degančio namo subėgusių kaimynų.

Kitą dieną policijos suimamas Narkeliūnas nusišovė, o Barzdaitis buvo suimtas.

Teismas, remdamasis baudžiamojo statuto 51, 455 str. 12 p., 563 str. 3 p., B. st. pap. ir pak. 10 § ir karo lauko teismo įst. 11 §, Barzdaitį Motiejų pasmerkė mirti. Mirties bausmė įvykdyta.

SKLEISKITE SVIESĄ

Perskaityt "Darbininką" nenu-meskite, bet duokite kitiems pa-skaityti. Tokiu būdu supažin-aisite kitus su "Darbininku" ir J. D. S. ir atremsite mūsų ide-los priešų propagandą.

PRANEŠIMAS

L. D. S. Naujos Anglijos Apskričio šių metų išvažiavimas įvyks rugpjūčio 26 d., Palangos Parge, prie For-est ežero, Lawrence, Mass.

Sulyg N. A. Apskričio nutarimo šiam išvažiavime dalyvaus visos šio apskričio kuopos. Todėl šuomi nuolatinkai kviečiame gerbiamus kuopų valdybas, komisijas ir eilinius narius-es pradėti ruoštis prie šio išvažiavimo. Įtempkime savo darbininkas — galingas jėgas ir padarykime šį išvažiavimą milžinišku. Rengkite busus, kvieskite savo kolonijų chor-us — dainininkus, nes tu-čėsime dainų kontestą ir įvairaus sporto žaislus.

Rengimo Komisija.

SYKES & SYKES

P. A. Sykes ir B. G. Sykes

LIETUVIAI ADVOKATAI

Ofisas:

SANBORN BLOCK

681 Washington St.

NORWOOD, MASS.

Tel. Norwood 0330

Gyvenimo vieta:

32 Walnut Ave.

Tel. Norwood 1020

WILLIAM KIARSIS, JR.

ADVOKATAS

148 Merrimack St.,

HAVERHILL, MASS.

Room 2, Telefonas: 6080

351 Essex St., Lawrence, Mass.

Room 38, Gleason Bldg.

Tel: 26137

LIETUVOS BONAI

Perku Lietuvos Bonus. Priimu Lietuvos Bonu kuponus už pilnus pinigus. Parduodu laivakortes ant greitųjų laivų. Siunčiu pinigus į Lietuvą ir į Lenkiją doleriais. Įgaliojimus ir kitus dokumentus tvirtinu, nes esu Viešas Notaras. Lai-kome vyrams ir moterims tvirtus ir plačius čeverkykus (shoes). Jaunimui gražiausių šilkinių marškinių. Krautuvė didelė ir pilna visokio tavoro. Beje, mūsų krautuvė atdara ir vakarais iki 9 valandai. Malonėkite mus nepamiršti.

PETRAS BARTKEVIČIUS

American Dry Goods Store

678 No. Main Street,

Montello, Mass.

Marianapolio Kolegija

Seniau Amerikos lietuviai savo aukštųjų mokyklų neturėjo. Po didžiojo karo mūsų visuomenės vadai susirūpino aukštosios mokyklos steigimu. Tasai sunkus darbas buvo pavestas Tėvams Marijonams.

Pirmutiniai žingsniai padaryti 1925 metais. Atvykę į Ameriką Arkivyskupas Jurgis Matulevičius užgrybė pradėti darbą ir formaliai įsteigė Amerikos Lietuvių Kolegiją Hinsdale, Illinois, 1926 metais. Mokykla augo. Esamosios patalpos pasirodė esončios permažos. Nutarta įgyti nauja vieta kolegijai.

Kolegijos Rėmėjų parama davė Tėvams Marijonams galimybės nupirkti naujus, erdvus ir puikius kolegijos rūmus Thompson, Conn. Čia perkelta Hinsdale, Ill. buvusi aukštoji mokykla. Jo Ekselencija Vyskupas Būrys naują kolegiją pašventė švenč. Panelės Marijos garbei 8 d. rugsėjo 1931 metuose. Mokyklai pasiekus atitinkamos aukštumos, švenč. Panelės Marijos high school ir kolegija įkorporuota 9 d. birželio 1933 Connecticut valstybės legislatūroje vienu vardu MARIANAPOLIS.

KOLEGIJOS PASAULĖŽIŪRA

Kolegijos vadovybės pasaulėžiūra yra štai kokia: auklėti lietuvių tėvų sūnus tikybiniai tautinėje dvasiosje, kad jie paliktų gilaus tikėjimo ir aukštos dorovės jaunuoliai, mylintieji savo tautą ir tėvų kalbą, ir būtų sąmoningi Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiai.

MOKSLO SANTVARKA

Marianapolio kolegija turi aštuonių metų kursą — keturi metai high school ir keturi metai kolegijos, padalinti į dvi kryptis: klasinę ir prigimties mokslų.

Dėstomieji dalykai anglų ir lietuvių kalbomis. Amerikos lietuvis jaunuolis turi šias dvi kalbas tinkamai mokėti, nes jam ateityje teks dirbti dvilypėje visuomenėje — anglų kalba kalbančioje ir lietuviškoje, savoje tautoje.

Smaulesnių žinių galima rasti kolegijos metraštyje arba kataloge, kurį galima gauti Kolegijos raštinėje, kreipiantis šiuo antrašu: Marianapolis College, Thompson, Conn.

REIKALAVIMAI

Į Marianapolio high school priimami visi lietuviai bernačiai, baigusieji pradinę mokyklą. Į kolegiją priimami lietuviai bernačiai, baigusieji high school.

Reikšdami noro įstoti į Marianapolio aukštąją mokyklą, jaunuoliai turi pristatyti šiuos dokumentus:

1. Tėvų sutikimą, leidžiant savo sūnų eiti aukštuosius mokslus, ir pasižadėjimą jį pilnai aprūpinti.
2. Gerb. Kunigo Klebono arba kurio nors Dvasios Vado rekomendaciją.
3. Baigtųjų mokslų pažymius ar diplomą.
4. Krikšto metrikus.
5. Gydytojo sveikatos paliudymą.

MOKESTIS

Mokslo metai prasideda paprastai 6 d. rugsėjo ir baigiasi vidury birželio mėnesio. Už šių mokslo metų jaunuolio maitį reikia sumokėti \$250.00 Šioje sumoje įskaitoma ne tik maitis, bet taipgi kambarys, šviesa, šiluma, guolis, skalbimas. Už mokslą metams reikia mokėti \$50.00

Mokestis sumokama ratomis po šimtą dolerių 1. pradžioje, 2. Kalėdoms ir 3. Velykoms. Reikia primokėti (kas nori tuomet naudotis) po \$5.00 — 1. už vadovėlių knygų nuomavimą, 2. už muzikos instrumento naudojimą (jeigu neturi savo) ir 3. sporto mokestį.

Neturtingiems bet aukštos vertės jaunuoliams Kolegijos Vadovybė teikia lengvatų, paliuosudama dalinai nuo mokesčių iš esamojo stipendijų kapitalo nuosimėčių.

ŽODIS TĖVAMS

Lietuviai Tėvai, norintieji leisti savo sūnus į aukštesnę mokyklą — high school ar kolegiją — leiskite juos į savo lietuvišką mokyklą, kuri išauklės Jūsų sūnus tikrais lietuviškais katalikais, kurie atneš Jums Jūsų senatvę.

DIDELIS NUPIGINIMAS

12 Lietuvos Vaizdų — Atviručių ir knygelė „Mano Patyrimai Didžiojo Karė“, 64 pusl., kapeliono kun. J. Jonaičio labai vaizdingai parašyta, tik už

15 centų

Reikalaukite

„Darbininko“ Adm.

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Lietuva ir Anglija Pasirašė Sutartį

KAUNAS — Lietuva ir Anglija susitarė dėl importo ir eksporto. Sutartis susideda iš trijų skyrių. Pirmasis skyrius apima sutarties 10 punktų; antrasis skyrius apima trijų protokolų; trečiam skyriui nustatytais maitais anglų ir lietuvių prekių sąrašai.

Sutartis veikia lygiagrečiai 1922 metais sudarytai prekybos sutarčiai.

Pirmame sutarties paragrafe pakartojama didžiausio abipusio palankumo nuostata, kuriuo užtikrinama palankus maitai Lietuvos prekėms Anglijoje ir Anglijos prekėms Lietuvoje. Pasižadama nekelti maitų abiejų šalių prekėms, kurios yra išvardintos pridėtuose prekių sąrašuose.

Iš Lietuvos išvežamų prekių sąrašuose paminėta bekonas, sviestas, kiaušiniai, medžios išdirbiniai ir t. t. Anglijos prekių sąraše paminėta anglis, koksai, geležis, medvilnė ir vilnoniai išdirbiniai.

Sutartis įsigalios 10 dienų po ratifikacijos, ir galios iki 1936 metų, gruodžio 31 dienos.

Prie sutarties prijungtas protokolas, kuris sudaro neatkiriama ir teisėtą sutarties dalį.

Tuo protokolu Lietuva pasižada dėti pastangas padidinti pirkimus Anglijoje. Bet Lietuvai paliekama teisė po 12 mėnesių susitarimą peržiūrėti, jei Lietuvos ekonominės sąlygos pasikeistų.

je džiaugsmo, bus naudingi savo lietuvių tautai ir savo dorovingu gyvenimu teiks garbės Viešpačiui Dievui.

ŽODIS MOKSLEIVIAMS

Jaunuoli, ieškai aukštesnės mokyklos, kuri galėtų patenkinti tavo jaunų dienų svajones — gyvenimo perspektyvas, kurioje galėtum pasiruošti tinkamai gyvenimui ateityje, nežinint kurioje srityje Tau teks dirbti — biznyje, profesijoje ar pašaukime, rinkis savo lietuvišką katalikišką mokyklą. Toji mokyklą yra MARIANAPOLIS.

ŽODIS LIETUVIAMS

Amerikos Lietuviai, jauti ir žinai, kad Marianapolio Kolegija yra mūsų išeivijos grožis ir pasididžiavimas. Marianapolis yra mūsų Amerikos lietuvių garbė. Marianapolis yra mūsų Amerikos lietuvių švyturys ir apdraudimas laidas ateičiai.

Remk tą vienintelę aukštesnę lietuvišką mokyklą. Josios pilnas išsivystymas nuo Tavęs priklauso. Remsi — jinau auga, bujos ir neš šviesesnę ateitį ir mūsų Amerikos lietuvių būitį.

Kaip parenti? — Tapk Kolegijos Rėmėjų organizacijos nariu.

KOLEGIJOS RĖMĖJAI

Kokių esama rėmėjų? — Rėmėjai yra trejopos rūšies: paprastieji, amžinieji ir garbės rėmėjai.

Paprastieji rėmėjai yra tie, kurie aukoja kas metai po \$3. Amžinieji rėmėjai yra tie, kurie suteikia auką \$50. Garbės rėmėjai yra tie, kurie kartu ar dalinai aukoja \$100.

Ką rėmėjai gauna? — Kiekvienas rėmėjas gauna: 1. vienintelį Amerikoje leidžiamą tikybinį savitrašį „Laiva“

2. Už visus rėmėjus laikomos metuose dvejų šv. mišios.
3. Rėmėjui mirus, atlaikomos už jį dvejų šv. mišios.
4. Kiekvienas rėmėjas turi dalyvumo visuose vienuolijos dvasinėse malonėse: maldose ir geruose darbuose.
5. Amžinieji ir garbės rėmėjai gauna atitinkamą diplomą.

Kaip prisirašyti? — Pasiųsk savo vardą, pavardę, antrašą ir auką šiuo antrašu: Kolegijos Rėmėjai, Marianapolis, Thompson, Conn.

komisija užpirkimų statistikai teikti, ginčams tarp anglų ir Lietuvos prekybininkų ir kitiems klausimams spresti.

Nesusipratimams išaiškinti bus taikomos Haagos tribunolo statuto 29 paragrafas.

DINGO LIETUVOS KONSULATO SEKRETORĖ

Chicago, Ill. — Spauda praneša, kad Lietuvos Konsulas Chicagoje p. Kalvaitis kreipėsi į Illinois valstybės prokurorą, prašydamas patvirtinti Lietuvos Konsulato sekretorės p. L. Gaižaitės staigų dingimą.

Sakoma, kad ji nepasirodžiusi jau nuo gegužės 24 d. Išeidama palikus raštelį, kuriame sako, kad sveikatai pataisyti mėnesiui laiko apsigyvens pietinėje miesto dalyje.

Taipgi pranešama, kad kartu su Gaižaitė dingę \$11,000 konsulato pinigų.

Apie šį įvykį pradėjo rašyti anglų spauda. Konsulatas turėtų painformuoti lietuvių spaudą, kad išsklaidytų gandus.

GREEN PATENKINTAS GENERALIO STREIKO LIKVIDAVIMU

Washington — Liepos 20 d., William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas pareiškė savo pasitenkinimą, kad San Francisco generalis streikas buvo nutrauktas. Jis pasakė, kad darbininkai padarė didelę klaidą išeidami į generalį streiką.

DIDŽIAUSI PASAULY VARGONAI

Sie vargonai groja ne rekordų šalyje Amerikoje, bet tolimoje Australijoje. Nors pasaulyje jau yra daugybė milžiniškų vargonų, bet šiem negali prilygti nė vieni ligi šiol kada nors statytieji. Šis Australijos bažnyčios pasididžiavimas turi 140 registrų ir apie 10.000 vamzdžių — balsų. Vargonai taip sutaisyti, kad galima groti viena dalimi balsų ir kitais balsais iš karto. Paskutinių atvejų reikalingi penki vargoninkai, kad paleistų šį gigantišką muzikos instrumentą į darbą. Orą reguliuoja (tvarko) penkios milžiniškos elektros dūmplės. Grojant visais balsais, gaunamas toks smarkus garsas ir sukelia tokias oro bangas, kad ši muzika teįmanoma prie atidarytų durų ir langų, nes kitaip visi stiklai iššyretų lauk.

MEKSIKOS REGULIACIJOS APIE ILEIDIMĄ APSIGYVENUSIŲ ATEIVIŲ, GIMINIŲ IR STUDENTŲ

Apart aprūpinimų visų viršminėtų klasių, naujas įstatymas taipgi aprūpina įleidimą sugrįžtančių apsigy-

LAIKRAŠTIS SUN ATSPRAŠO

Viešojo Arkivyskupo Curley išbarimo ir BALTIMORE CATHOLIC REVIEW kritikos pabūgęs, ir tylaus, bet rimto spaudimo iš visuomenės visų tikėjimų pagrasintas vietinis dienraštis, THE SUN, pagaliaus paskelbė atsisaukimo laisną, sąryš su spausdintu šmeižimu Sv. Ignaco adresu.

Ilgokame straipsny, Redaktorius išdėstė visas tariamas aplinkybes, kurios susidėjo tokio nemalonaus įvykio įgyvendinimui, ir atgailėjo, kad nieko blogo nemanančio rašytojo žodžiai turėjo taip užgauti Katalikų jausmus. Bet vis dėlto labai nenoroms matyti, tą atspirašymo darbą atlikinėjo, nes atspirašydami, pareiškė ausistatymą „neprisileisti, kad jokia religija turėtų lemiamaus reikšmės jų politikai nustatyti“. Tuomi neva norėjo atsikirsti tam spaudimui, kurį be abejoj turėjo atkelti perėtonis trimis savaimėmis.

Atsakydami į tokį straipsnį, Katalikų Redaktorius priminė, kad Katalikai nenorį pasauliniam laikraščiui prikišti tikybinių linijų, bet vis dėlto kiekvienas laikraštis, koks jis nebūtų, kurs žiūrį teisybės, privalo save susivaryti ir nedaleisti savo rašytojam kitus užpildinėti.

venusių ateivių, giminių ir studentų.

Apsigyvenęs ateivis gali sugrįžti kaip imigrantas, jeigu jis turi nemažiau 20,000 pesų idėta ir nejudinamą turtą arba biznį, iš kurio pinigų idėjimo, jis gauna užtektinai į eigu del savo užlaikymo ir užlaikymo asmenų. Jie ileisti penkiems metams ir turi užstatyti boną.

Meksikos imigracijos įstatymas paveldina tautiečiui arba apsigyvenusiam ateiviui parsitraukti gimines, kurias jis turi užlaikyti, jeigu tos giminės nebus konkurentai — tiesioginiai arba netiesioginiai — darbo rinkoje. Jie ileisti penkiems metams ir jeigu per tą laiką rasta, kad jie prisilaikė visų reikalavimų, tai bus ant visados ileisti. Nepilnametis, kuris ateina į metus per šimtą laiką, turi apleisti šalį, jeigu negali įrodyti, kad turi užtektinai pinigų del užlaikymo ir neieškos darbo.

Istatymas taipgi aprūpina, kad „nepaprastuose atsitikimuose“, ir kaip pašalpos ir apsaugos žingsnis. Meksikos moterys gali, specialiu leidimu nuo Vidaus Sekretoriaus parsitraukti į Meksiką jų ateivius vyrus ir vaikus.

Tik nepilnamečiai vaikai, svetur gimę, parsitraukti kaip giminės viršminėtomis sąlygomis gali lankyti pradinės ir aukštesnės mokyklas. Turi lankyti mokyklas pakol sulaukia 18 m. Kiti svetimtaučiai žmonės gali atvažiuoti studijuoti, bet turi užsistatyti „rapatriation“ boną ir turi įrodyti sykį į metus — vasario mėnesyje — kad jie prisilaiko studento teisių. Bet tas neiečia žmones, kurie atvyksta tik lankyti vasarinius kursus.

Pagaliaus, pareiškė, kad THE SUN dienraštis nors ir iš geros valios tarnauti teisybei, bet iš prievartos spausdino minėtą „atsiprašymą“. Arkivyskupas ir BALTIMORE CATHOLIC REVIEW nutarė priimti tą, ir tuomi užbaigti vedamas diskusijas. Tikimasi ateity dienraštis stropliau saugos savo išsireiškimus.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Matas ir Jėva Klišiai, išgyvenę penkiasdešimt metų moterystę gyvenimo, minėjo šias sukaktuves. Su iškilmingomis mišiomis ir gražių pamokslų, šiedu seni parapijiečiai lietuviai minėjo šį Jubiliejų, pereiną sekmadienį, mūsų bažnyčioje.

Su jais prie altoriaus buvo trys jų dukterys. Vienas sūnus sėdėjo Bažnyčioje.

Kun. Mendelis atgiedojo mišias ir pasakė pamokslą. Dijakonu buvo kun. Keidošius ir Sub-Diakonu kun. Riley, Šv. Marijos Seminarijos Profesorius.

DAR ŠIS TAS

— Kun. Mendelis išvyko savaitės laikui pas tėvėlius pasisvečiuoti. Grįš kitą Sekmadienį.

— Artimoje ateity rengiamas piknikas Seselių Kazimieriečių naudai, ten pat, kur įvyko paskutinis parapijinis Piknikas. Liberty Parke. Sakoma, kad žangetas bus arba sumazinta arba visai panaikinta.

Zinys.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamuotojas
423 S. PACA STREET,
BALTIMORE, MD.

CHAS. B. KUČAUSKAS

LIETUVIŠ GRABORIUS
ir Balsamuotojas
637 S. Paca St.
Baltimore, Md.
Laidotuvėse patarnauja gerai ir pigiai. Pagrabus paruošiu.
Nuo 75—100—150 ir aukščiau.
Tel. — South 0083

Rusų rašytojo ir filosofo V. Solovjovo veikale: „Progreso paslaptys“ skaitome: Vienas medžiotojas išėjo į gerai jam žinomą girią medžioti. Per visą dieną vargęs, nieko nenušovė, tik baisiai nuvargo ir išalko. Jau ryžosi eiti namo. Nors giria jam buvo gerai žinoma, bet niekaip negali iš jos išeiti. Pagaliau pavargęs atsisėdo ant kelmo ir užsnūdo. Pabudęs pamatė prieš save seną susikuprinusią senutę. Kai medžiotojas paprašė išvesti jį iš tos baisios girios, senutė atsakė: „Kai aš tave išvesiu, kad pati negaliu palei. Jei nori, pasiimk mano ant pečių ir nešk — aš tau keliau parodysiu“. Kai nusėbo medžiotojas, pajutęs, kad juo tolyn neša, juo našta darosi lengvesnė. Po kokių dešimties žingsnių jis pamatė kraštą... Dažniausiai žmogus paklysta pasauliniuose moksluose ir nepastebi, kad šalia jo yra senutėlė šventa Evangelija, kuri kiekvienam nurodo kelią į tikrąją šviesą...

Rytinių Valstybių Žinios

NUOŠIRDŽIAUSI LIETUVIŠKĄ AČIŲ!

Šiuomi reiškiu NUOŠIRDŽIAUSI LIETUVIŠKĄ AČIŲ visiems, kurie kokiū nors būdu yra prisidėję prie Naujosios Anglijos LIETUVIŲ DIENOS pasisekimo!

Visu pirma tenka padėkoti įvairioms komisijoms, kurios per keletą savaičių rūpinosi, kad toji DIENA tikrai pasisektų, negailėdami nė triuso, nė išlaidų.

AČIU kun. Jonui Ambotui, kuris tokioje karštoje dienoje celebravo šventąsias Mišias, ir kun. Jonui Vaitekūnui, kuris pasakė pamokslą.

AČIU gerb. chorų vedėjams ir visiems choristams, kurie nežūrėdami nė ilgos kelionės, nė išlaidų prisidėjo savo gražiomis dainomis, kad palinksmintus susirinkusią publiką. Ypatingai AČIU p. Aleksui ir jojo vadovaujamam chorui, kurie daugiau valandos ištovėjo saulės kaitroje besirūpindami, kad tik geriau pagiedotų ir padainavus. AČIU p. J. Čižauskui, ir J. Žemaičiui, kurie per šv. Mišias pagiedoję solo.

AČIU kun. Pranui Strakauskui, kuris per visą dieną ištovėjo prie mikrofono, teikdamas žinių, paaiškinimų ir publikai palinksmimų, ir kun. J. Petrauskui, kuris per visą dieną prižiūrėjo maisto tiekimo tvarką.

AČIU visiems Olimpiados dalyviams — sportininkams, kurie džiugino publiką savo pasisekimais. Čia reikia pareikšti ypatingas dėkingumas Norwoodo sveitininkams, kurie jau antrą kartą išina nugalėtojais. Laikykites Vyrai ir savo garbės — rekordo neatiduokite nė vienam Naujosios Anglijos rateliui!

AČIU pp. Lakūnams — Januškiui ir Baltrušui — kurie įnešė į Lietuvų Dieną didelio įvairumo, ir ypatingai p. Antanui Gaputui, kuris patsai pasisūlė šokti su parašutu iš lėktuvo žemėn, kad tuomi pajvairintų Dienos programą.

Daugiausia gi AČIU tai visai miniai mūsų Gerųjų Prietelių, kurie per visą Dieną, nepaisydami nuovargio ir nesidžiaugdami pasilinksminimais, stovėjo prie vartų ir prie biznio stalų, besirūpindami, kad Svečiams patarnavus ir centą uždirbus išėjimo reikalams švietimui ir spaudai: Marianapolio Kolegijai ir "Darbininkui" bei "Studentų Žodžiui".

AČIU kaip gerb. Svečiams iš toliau atsilankiusiems, taip ir visiems Kaimynams, kurie ar tai kartą metuose LIETUVIŲ DIENOJE, ar tai dažnai atsilanko į Marianapolį.

Tebūnie Marianapolis Amerikos Lietuvų tautinis

centras, kuris trauktų į save Lietuvos vaikus, išėjimoje gyvenančius, ir primintų mums visiems lietuvių tautos garbę ir ragintų rūpintis josios reikalais.

Kun. J. Navickas.

Lietuvių Dienos Vyriausis Seimininkas ir Marianapolio Kolegijos Rektorius

LIETUVIŲ DIENOS SPORTO PROGRAMOS DALYVIŲ DĖMESIUI!

Liepos 4 d., š. m. Lietuvų Dienoje, Marianapolyje įvyko įdomi ir įvairi sporto programa.

Baseball žaidė Norwoodo šv. Jurgio lietuvių parapijos ratelis su So. Bostono L. Vyčių Algirdo 17 kp. rateliu. Laimėjo norwoodiečiai. Žaidimas buvo labai gyvas. Abu rateliai pasižymėjo savo nepaprastais gabumais. Norwoodo ratelio metiku buvo Jonas Dirsė (Dixon), o So. Bostono sportininkas Laučka.

Kituose įvairiuose žaidimuose laimėjo dovanas ir pasižymėjo šie sportininkai: Pirmą vietą laimėjo 100, 75 ir 50 jardų bėgime sportininkas Ananis; "discus" metime Urbonas; "javelin" metime Urbonas; "pole vault" — Urbonas; "Shot put" — Gaiinas.

Antrą vietą laimėjo 100 jardų bėgime Deksnis; 75

ISIGYK SAU NAMUS

I metus laiko NAMAI PABRANGS dvigubai. Išmintingi žmonės juos perka dabar. PIRK ir tu! Turime visokių namų: didelių, mažų, be ir su garadais ir darželiais. Visose lietuvių apgyventose vietose — Brooklyne, Bronx, Maspeth ir kitur. PARODAME PIGIAI ir ant lengvų sąlygų. GALIMA PAPIRKTI UŽ MAŽĄ \$500 pradinį ĮMOKEJIMĄ. Likutis kaip renda. Nepaiešok šios progos! ATEIK ar RAŠYK: SAMAS WITTE — Advokatas ir ANDRIUS FRANCIS — Lietuvių Skyriaus Vedėjas, 1440 BROADWAY, New York, Room 2160 arba telefonuok Pennsylvania 6-8378. Atmink: SAVAS PAS SAVUOSIUS gauna sąžiningą patarnavimą!

Telephone Stagg 2-4409
NOTARY PUBLIC
ALEKS. RADZEVICIUS
GRABORIUS
402 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Priešais Apreiškimo parapijos Bažnyčią
Parsamdau Automobilis Vektuveis, Krikštynoms ir visokiems pokyliams.

NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS
GRABORIUS
660 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuludimo valandų kreipkitės pas mus. Patarnavimas yra užtikrintas ir už prielanką kainą.

LIETUVIŲ DIENOS, LIEPOS 4, AVIACIJA
Lietuvių Dienos dalyviai, Marianapolyje, gerėjosi lietuvių lakūnų gabumais ir drąsa.

Čia matome iš kairės dešinė: lakūnas A. Januškis iš Stoughton, lakūnas Baltrušiusas iš So. Boston, parašiutninkas Antanas Gaputis ir Lietuvų Dienos pirm. A. F. Kneizys.

Parašiutninkas A. Gaputis aiškina lakūnams kaip jis šoks iš orlaivio su parašutu ir ties kurią vietą. Jis šoko iš apie 4000 pėdų aukštumos. Nusileido laimingai parko aikštėje.

Minia žmonių sveikino mūsų Naujosios Anglijos drausolius ir jiems linkėjo pasiekti viršūnių aviacijoje. Daug kas linkėjo skristi Lietuvon.

Jardų — Miles; 50 jardų — Barauskas; "discus" — metime — Bagonis; "javelin" — metime — Miles; "pole vault" — Deksnis; "Shot put" — Westfield.

Laimėjusieji pirmą ir antrą vietą sportininkai teatėsia u k i a i "Darbininko" administraciją ir tepaduoda savo adresą, kad Lietuvų Dienos Sporto Komisija galėtų išsiųsti dovanas kan priklausu.

I sporto programą įeina ir mūsų padangų arai lakūnai, pp. Januškis, Gaputis ir Baltrušiusas. Jų dalyvavimą sporto programoje įvertina ne tik Lietuvų Dienos Rengėjai, bet ir visos Dienos dalyviai, nes tai buvo įdomiausia sporto programos dalis. Lakūnas Januškis ir parašiutninkas Gaputis labai gražiai supažindino visą publiką su aviacija. Tai nepaprastai gabūs ir drąsūs sportininkai.

Mažai kas tikėjo, kad jaunuolis Antanas Gaputis šoks iš orlaivio. Iškiluso apie 4,000 pėdų aukštyn. Tą jis tikrai padarė ir laimingai su parašutu nusileido. Valio, jaunuoliai! Jūs laimėjote garbę ir sujudinote Lietuvų Dienos dalyvius.

Lietuvių Dienos Rengimo Centro Valdyba ir Komisija nuoširdžiai dėkuoja visiems sportininkams už dalyvavimą sporto programoje.

LIETUVŲ VYČIŲ 22-RAS SEIMAS NEW YORKE

Lietuvos Vyčių 22-ras seimas įvyks š. m. rugpiūčio 7, 8 ir 9 dienomis Aušros Vartų parapijos salėje, 586 Broome St., New York City, N. Y.

12 kuopa, kuri priruošia šį seimą rengia sekančias pramogas:

MOONLIGHT SAIL

Pirmos seimo dienos vakare, antradienį, rugpiūčio 7 d. įvyks vakarinis išvažiavimas (Moonlight Sail) laivu Amerikana. Jame gros šokiams orkestras ir bus įvairūs perstatymai. Jis išvažiuoja iš Battery Park 8:00 val. vakare.

PAGERBIMO VAKARIENĖ
Antros seimo dienos vakare, trečiadienį, rugpiūčio 8 d. pagerbimui seimo atstovų yra rengiama iškilminga vakarienė Aušros Vartų parapijos salėje, 586 Broome St., N. Y. C. Be įžymių kalbėtojų ir kitų artistų programą išpildys Lietuvos Vyčių Great Necko choras, o apskričio dramos ratelis suvaidins komediją "The Red Lamp" (Kodėl ne lietuvišką veikalą? Red.) vakarienės pradžia 8:00 val. vakare.

ISKILMINGI ŠOKIAI
Seimo užbaigimo dienoje, ketvirtadienį, rugpiūčio 9 d. Knights of Columbus viešbutyje, 51st St. ir 8th Ave. New Yorke įvyks pusiau formaliai iškilmingi šokiai Draugijos, kurių didžiausios skaičius narių dalyvaus šiame parengime laimės 2 sidabro taures. Pradžia 8:30 valandą vakaro.

Bilietai visiems šioms parengimams, kurių kainos yra vienas doleris, galima gauti pas vyčių narius.

Rengėjai tikisi, kad ne tik apylinkės vyčiai, bet ir lietuvių visuomenė abelnei savo skaitlingu atsilankymu parems šį seimą, ypač visus šiuos nepaprastus parengimus.

Korespondentas

PRIERAŠAS: Kitos dvi žinutės: "Klubo vakarėlis" ir "Seimo raportas" suveiluotos. Gavome pirmadienį. "Darbininkas" jau buvo prirengtas spaudai.

Red.

BROOKLYN, N. Y.

Moterų Sąjungos 29 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 8 d., parapijos svetainėje. Šiame susirinkime prisirašė trys naujos narės: U. Kazikauskienė, J. Milukienė, M. Vincėvičienė.

Išduota raportai iš Federacijos ir įvykusio vakaro "Bunco party", birželio 28 d. pas p. Ragaliene.

Išrinkta atstovė į Moterų Sąjungos apskričio suvažiavimą.

Tikimės, kad Moterų Sąjungos apskričio suvažiavimą.

Tikimės, kad Moterų Sąjungos kuopa pradės gyvauoti. Kadangi J. V. Prezidentas buvo tuo metu išvykęs atostogoms, seimą sveikina.

Sąjunga.

ROCHESTER LIETUVIŲ DIENA

SEKMADIENI, RUGPIŪČIO (AUG.) 5 D.

Sekmadienį, rugpiūčio 5 dieną, Sea Breeze Parke, įvyks Rochester lietuvių kolonijos LIETUVIŲ DIENA, į kurią ruošiasi dalyvauti visi seni ir jauni Rochester lietuvių po savo kolonijos garbingo vado kun. Jono Bakšio vadovybe. Beveik visos draugijos ir organizacijos dirba iš vien, kad padaryti šią Lietuvų Dieną kuodidžiausia ir pasekmingiausia. Komitetas yra paruošęs didelę įvairią ir įdomią programą dainų šventę, sporto žaidimus, šokių ir t.t. Rochester — LIETUVIŲ

Liepos 12 d. įvyko vyrų klubo susirinkimas, kuriame nutarta turėti savo kambarį suėjimams. Tame susirinkime dalyvavo ir mūsų klebonas kun. J. Ambotas, kuris paskyrė kambarį, tik patys klubiečiai turi išsitaityti. Taisyso darbu išrinkta komisija, kurioje įėjo šie: A. Strazdas, V. Burdulis, J. Malinauskas.

Taipgi išrinkta ir kitos komisijos, būtent, teisių ir finansų. Teisių komisiją sudaro: P. Jesmontas, B. Selgis, B. Kripas; finansų komisiją: A. J. Mazotas, J. Sekys, J. Astrauskas.

DARBAI

Šioje kolonijoje darbai buvo pagerėję, bet dabar vėl prasideda didesnio nedarbo laikai. Darbdaviai panaikina naktinius darbus ir daug darbininkų išmeta į gatvę.

Vadinasi laikinai davė kiek padirbėti, nuramino kiek darbininkus ir vėl sėdėkite be darbo.

Korespondentas

PRIERAŠAS: Kitos dvi žinutės: "Klubo vakarėlis" ir "Seimo raportas" suveiluotos. Gavome pirmadienį. "Darbininkas" jau buvo prirengtas spaudai.

Red.

Moterų Sąjungos 29 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 8 d., parapijos svetainėje. Šiame susirinkime prisirašė trys naujos narės: U. Kazikauskienė, J. Milukienė, M. Vincėvičienė.

Išduota raportai iš Federacijos ir įvykusio vakaro "Bunco party", birželio 28 d. pas p. Ragaliene.

Išrinkta atstovė į Moterų Sąjungos apskričio suvažiavimą.

Tikimės, kad Moterų Sąjungos kuopa pradės gyvauoti. Kadangi J. V. Prezidentas buvo tuo metu išvykęs atostogoms, seimą sveikina.

DIENA prasidės su didele paroda, kuri įvyks nuo šv. Jurgio lietuvių parapijos, 12 val. pietų, standart time. Visi, visi, seni ir jauni Rochester lietuvių ir jų draugai, kurie turi automobilius, yra nuoširdžiai prašomi dalyvauti su savo pasipuošusiais automobiliais šioje didžiulėje parodoje.

Visų kitų kolonijų lietuvių: Niagara Falls, Amsterdam, Utica ir t. t. yra nuoširdžiai kviečiami atvykti į Rochester Lietuvų Dieną. Prašoma atvykti prieš 12 val. standart time, prie St. George's Church, 545 Hudson Ave., Rochester, N. Y. ir mes visi linksmai nuvažiuosime į Sea Breeze Park. Komitetas lauks jūsų atvykimo ir suteiks jums tikrą "Rochesterišką good time!"

Sea Breeze Park yra 5 mylias nuo Rochester. Vėliau atvažiuojant iš kito miesto galima lengvai pasite rauti kelią nuo visų gyvenojų.

Lauksime Jūsų visų atvykimo:
Šv. Jurgio par. Klebonas
Kun. Jonas Bakšys
LIETUVIŲ DIENOS
Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ STUDENTŲ IR ALUMNŲ ORGANIZACIJOS 3-ČIOJI METINIO SEIMO, ĮVYKUSIO MARIANAPOLIO KOLEGIJOJE, Thompson, Conn., 1934 m. Liepos 2 ir 3 dienomis,

PROTOKOLAS

(Tęsinys)

ANTRA SEIMO DIENA

Antra seimo diena, kaip ir pirmoji prasidėjo 8:00 val. šv. Mišiomis. Pirmasis posėdis prasidėjo 9:00 val.: jį atidarė Amerikos Marijonų Provincijolas — kun. J. Jakaitis M. I. C.

Seimą žodžiu sveikino: laikraščio "Draugo" redaktoriaus, Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo pirmininkas ir Amerikos L. R. K. Federacijos sekretorius p. L. Šimutis, kuris ragino seimo dalyvius aktualiai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir stropiai sunaudoti tas priemonės, kurias teikia pritarę visuomenės vadai, iš Lietuvos atvykęs svečias kun. J. Švagždys, LDS. vardu. Duotas įnešimas ir patvirtintas, sudaryti rezoliuciją Vilniaus vadavimo reikalais.

Sveikinimų komisija pranešė, jog ji išsiuntusi sveikinimus žymiesiems Bažnyčios ir valstybės asmenims, k. a., J. V. Prezidentui, J. E. A. paštališkam J. V. Delegatui, J. E. Hartfordo Vyskupui ir J. M. Connecticut valstybės gubernatoriui. (Vėliau gauta šių asmenų atsakymai, kurie seimui perskaityti. Kadangi J. V. Prezidentas buvo tuo metu išvykęs atostogoms, seimą sveikina.

Bus daugiau.

kino jo privatinis sekretorius, kuris pažadėjo prezidentui perduoti minėtą seimo sveikinimą.

L. Šimutis dėkoja seimui už jos prisiųstą A. L. R. K. Susivienijimo seimui ir pažadėjo jai savo moralinę ir medžiaginę paramą.

Toliau sekė Centro valdybos narių raportai. Pirmą J. Morkūnas savo raporte gražiai nupiešė visų metų darbuotę, suteikė keletą naudingų sumanymų tarp kurių prašo seimo priimti Lietuvos Ateitininkų kvietimą 1935 m. dalyvauti jų jubiliejiniam kongrese. Skatino visuomenės vadus imtis iniciatyvos ir įvairiose kolonijose steigti studentų ir alumnų kuopas. Padėjo visiems, kurie jam pagelbėjo taip sėkmingai eiti jo pareigas. Seimas pageidauja, kad šis raportas tilptų laikraštyje.

Toliau raportuoja organizacijos dvasios vadas kun. J. Kripas, kuris pranešė, jog kiek jam teko susidurti su organizacijos jaunimu dalykai — sėkmingai išėjo. Gerb. dvasios vadas davė vieną pasiūlymą, kad kiekviena kuopa syki metuose priimtų bendrą komuniką.

Raportą išdavė Centro vice pirmininkė, V. Budrevičiūtė, kurioj pareiškusi, jog daug padaryta pažangos, tačiau toli gražu daug liko nuveikti. Reikia po savo veliava sutraukti visa lietuviška studentija.

Centro išdininkas, inž. P. Barziliauskas, savo raporte pažymėjo, jog per praėjusius metus, izdas užsitraukė didelių skolų, kadangi kuopos nesirūpino prisiųsti savo mokesčių. Nurodė kluitis ir galimybes jų ateityje išvengti. Žadama ateinančiais metais siųsti žurnalą pilnai užsimokėjusiems nariams atskirai. Buvo nustatyta, jog seimo delegatų atstovauja pilnai užsimokėjusius narius (1 atstovus nuo kiekvieno penkių užsimokėjusių). Kadangi seime atvažiavo atstovai tokių kuopų, kurios nebuvo užsimokėjusios, padaryta pertrauka, per kurią būtų galima tą dalyką sutvarkyti. Pertraukos metu delegatų primokėjimo išdininkui skolų dalį ir dalykai buvo taip pertvarkyti, jog visiems atstovams duota balsavimo teisė. Atstovai davė garbės žodį pirmos progos šiuos finansus sutvarkyti.

Vyriausias "Studentų Žodžio" redaktorius, kun. K. Urbonavičius džiaugėsi didele pažanga žurnalo žvilgsniu, o jį ypač džiugino tas pasireiškimas, jog studentija ima aktualiau ir gausiau jame bendradarbiauti. Žurnalo vardas pilnai atitinka jo turinį.

Bus daugiau.

Jei kas tariasi esąs maldingas ir nesuvaldo savo liežuviu, to maldingumas tuškęs atostogoms, seimą sveikina.

Šv. Jokubas.